БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 7 (17.587). • 9 январь 1980 йил, чоршанба • Баҳоси 2 тийин.

ТАЛАБ ВА МАСЪУЛИЯТ КУЧАЙТИРИЛСИН

Ниҳоят, 1980 йил бошланиб кетди! Совет кишилари бу йил катта ва масъулиятли вазифаларни ҳал этадилар. КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленумида уқтириб ўтилганидек, бу йил ўнинчи беш йилликни тугаллабгина қолмай, навбатдаги беш йиллик учун пойдевор ҳам бўлади. Ҳал этиладиган вазифаларга айни мана шундай позициялардан туриб ёндашмоқ керак.

Экономика ва маданиятга партия раҳбарлигини такомиллаштириш, том маънода бошқарув савиясини кўтариш — шу вазифаларнинг энг муҳимидир. Ҳозир ҳар бир коллективнинг аниқ иш маромини таъминлаш, мавжуд резервларни ишга солиш, шу тариқа ҳамма жойда тиғиз планларнинг сўзсиз бажарилишига эришиш зарур. Бу вазифаларнинг муваффақиятли амалга оширилиши раҳбар кадрларга, уларнинг топширилган ишга муносабатига, иш услуби ва методларига кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади.

Партиямиз кўпгина қобилиятли, обрўли ташкилотчиларни вояга етказди ва турли участкаларга кўтариб қўйди. Ўз зиммаларига юклатилган вазифаларни масъулият билан ижро этиш руҳида тарбияланган бу ходимлар бутун кучлари, билимлари ва ғайратларини мамлакатнинг ижтимоий ва иқтисодий ривожини юксак суръатлар билан давом эттириш учун курашга бағишламоқдалар. Бу раҳбарларнинг ўзига хос хусусиятлари нималардан иборат? Аввало шуки, улар фан ва илғор тажриба ютуқларига таянишда омилкор, билимдон, ташаббускор, ишчан, ижодий муҳитни вужудга келтира оладиган кишилардир.

Партия Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида Саян-Шушенск гидроэлектр станциясини, КамАЗ автомобиль заводини, «Атоммаш» ва бошқа корхоналарни барпо этаётган коллективларнинг иши қайд этиб ўтилди. Қозоғистон ва Бошқирдистон АССР, Олтой ва Краснодар ўлкалари, Россия Федерациясининг бир қанча областлари ғаллакорларининг, Украина ва Белоруссия картошкакорларининг, Ўзбекистон, Туркманистон ва Тожикистон пахтакорларининг, Грузия чойкорларининг муваффақиятларига юксак баҳо берилди. Уларнинг муваффақиятлари ҳақли равишда одамларни сафарбар этишга муваффақ бўлган партия, совет, хўжалик раҳбарларининг куч-ғайратлари билан боғланмоқда.

Аммо ҳали бизда инерция кучини бартараф қила олмаган, ўз куч-ғайратларини сифатга, меҳнат унумдорлигини оширишга, энг яхши пировард натижаларга эришишга қатъият билан буриб юбора олмаган ходимлар ҳам бор.

Ҳали бир талай коллективлар топшириқларни уддалай олмаяптилар, хом ашё, энергия нобуд бўлишига, иш вақтининг зое ўтишига йўл қўймоқдалар. Транспортдаги, айниқса, темир йўл транспортидаги, қурилишдаги жиддий нуқсонлар тугатилгани йўқ, бир қисм колхоз ва совхозлар зарар кўрмоқда.

Раҳбарликдаги камчиликлар ана шу нуқсонлардан биридир. КПСС Марказий Комитетининг Пленумида ўз тармоқларидаги ишнинг зарур даражада бўлишини таъминлай олмаган баъзи бир министрлар танқид қилинди. Партия ташкилотлари олдига хўжасизлик ва исрофгарчилик кўринишларига қарши дарҳол ва қатъий чоралар кўриш, белгилаб қўйилган қоидалар ва нормаларни андаккина бузиш ҳолларига ҳам қаттиқ партиявий баҳо бериш вазифаси қўйилди. Аммо айрим жойларда принципиал талабчанлик ўрнига баъзан тартиб ўрнатиш тўғрисидаги умумий даъватлар айтилаётгани, камчиликларга қарши кураш ўрнига ваъзхонлик қилинаётгани «Правда»га келаётган хат ва хабарлардан кўриниб турибди. Камчиликлар тўғрисида кўп шовқин-сурон қилинмоқда-ю, аммо бевосита айбдорлар бир чеккада қолиб кетмоқда.

Масъулият мавҳум бўлиши мумкин эмас. В. И. Ленин уқтириб айтганидек, доимо шахсий масъулият бўлиши лозим. Парокандалик ва бўшашувчанлик, хавфсаласизлик ёки консерватизмнинг ҳар бир факти учун конкрет шахслар жавобгардирлар. Партиявий таъсирнинг ҳамма воситаларидан фойдаланиб, машъум объектив сабаблар ниқобига яширининш йўлидаги уринишларга зарба бериш зарур. Бировга орқа қилиш ва масъулиятдан қочиш ҳолларини батамом тугатиш, маҳкамачилик ва маҳаллийчилик майлларини бутунлай тугатиш пайти келди. Қилинмаган ишларни қилинган деб кўрсатиш ёрдамида ҳақиқатни бўяш йўлидаги уринишларга, айниқса, тоқат қилиб бўлмайди. Баъзан шундай ҳам бўлмоқдаки, партия комитетлари унчалик етилмаган ёки ишни барбод қилган раҳбар ходимларни узоқ вақтгача беҳуда қўллаб-қўлтиқлаб юрадилар ёки уларни бир жойдан иккинчи жойга ўтказиб қўядилар, уларга панд-насиҳат қиладилар, ор-номусли бўлишга, бурчни ҳис этишга чақирадилар, аммо ҳеч нарса кор қилмайди. Мана шундай ҳолларда КПСС Марказий Комитетининг Пленумида айтилганидек, қатъият билан иш кўриш, ишни эплай олмаётган ходимларни алмаштириш, ижодий фикрдаги сергайрат ўртоқларни дадилроқ кўтариш лозим.

Ишнинг ҳамма поғоналари ва участкаларида интизомни янада мустаҳкамлаш жуда муҳим аҳамият касб этмоқда. Ҳал этилаётган проблемаларнинг кўлами ва мураккаблиги кучайиб бораётганлиги, иқтисодий алоқаларнинг янада қалин ва кенг тармоқли бўлиб қолганлиги юксак уюшқоқликни, жипсликни, аниқ ҳаракат қилишни тақозо этади. Ҳозир озгина бўшашувчилик ёки ношудлик, партия ва ҳукумат йўл-йўриқларини аниқ ва тўлиқ бажармаслик катта нобудгарчиликка олиб боради.

«Олдимизда турган вазифалар, деб уқтирди ўртоқ Л. И. Брежнев, — жумладан, план топшириқларининг, қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши учун контролликни кучайтиришни, қаттиқлаштиришни талаб қилади. Акс ҳолда биз йил сайин бир хил вазифаларнинг ўзи билан такрор-такрор шуғулланаверишга мажбур бўламиз. Шунга асосланиб, КПСС Марказий Комитети Секретариати ўз мажлисларида ишнинг у ёки бу соҳалари учун жавобгар бўлган ўртоқларнинг ҳисоботларини тез-тез тинглаб туради. СССР Министрлар Совети, министрликлар ва идоралар ҳам, эҳтимол, шундай иш тутарлар. Айтилган гаплардан республикалар, ўлкалар ва областларнинг партия комитетлари ҳам хулоса чиқариб оладилар, деб умид қиламан».

Партиявий талабчанлик хатолар ва нуқсонлар учун жазо беришдангина иборат эмас. Бундай ҳодисаларнинг олдини олиш, раҳбар ходимлар партия комитетида ўз фикр ва ўйларини ошкора баҳам кўриш эҳтиёжини сезадиган, бу ерда амалий маслаҳат, зарур мадад олишларини биладиган вазиятни вужудга келтириш муҳимдир. Раҳбар кадрларни ғоявий жиҳатдан чиниқтиришга, уларнинг билим доирасини кенгайтиришга, ишчанлик малакасини такомиллаштиришга доимо эътибор бериш зарур. Кадрлар билан ишлашда ленинча принципларга оғишмай риоя қилинаётган жойларда энг яхши натижаларга эришилишини тажриба кўрсатиб турибди. Афсуски, ҳали барча партия комитетлари ҳам бунга лозим даражада аҳамият бераётганлари йўқ. Удмуртия область партия комитетининг пленумида КПСС Марказий Комитетининг яқинда қабул этилган қарори асосида кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасида комитетнинг иши муҳокама қилинган пайтда ана шундай камчиликлар тўғрисида гап бўлди.

Беш йиллик якунланадиган пайт тобора яқинлашиб келмоқда. Ўртага қўйилган вазифаларни уддаламоқ учун янада кўпроқ талабчанлик ва уюшқоқлик, ишга ижодий муносабат лозим бўлади. 1980 йил ҳар бир коллектив учун зарбдор иш йили бўлиб қолсин!

(«ПРАВДА» газетасининг 8 январдаги бош мақоласи).

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 110 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози механизатор-ремонтчилари қишлоқ хўжалик техникаси ремонтини кун сайин кучайтирмоқдалар. Ер ҳайдаш, чопиқ тракторлари, пахта териш машиналари, сеялка, борона, чизеллар устахонага келтирилган, ремонт графиқ асосида сифатли ўтказилмоқда, тайёр машиналар, механизм-агрегатлар синовдан ўтказилмоқда. Суратда: кунлик графикни ошириб бажараётган механизатор-ремонтчи А. Кулбоев иш устида.

В. Сироткин фотоси.

КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

ТЕХНИКА РЕМОНТИ АВЖИДА

Москва районидаги Киров номли колхоз механизатори Ҳусан Раҳмонов ўз тракторини аъло сифатли ремонт қилиб қўйди. Мутахассислар, энг яхши механизаторлар ва хўжалик жамоат ташкилотларининг вакилларидан иборат махсус комиссия тракторчининг ишини юксак баҳолади.

Ҳ. Раҳмонов ҳунар-техника билим юртини тамомлаб чиққанидан кейин колхозда салкам йигирма йилдан бери меҳнат қилмоқда. Шу вақт ичида у қишлоқ хўжалик техникасининг ҳар хил турларини мукаммал эгаллаб олди. Унинг трактори бутун йил бўйи тинимсиз ишлайди. Ҳ. Раҳмонов ўз тажрибасини ёш механизаторларга эринмай ўргатмоқда. Ҳозир у техникани ремонт қилишда уларга ёрдам бермоқда.

В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага жонбозлик билан қўшилган хўжалик пахтакорлари чигит экиш техникасини қисқа муддатда ремонт қилиб бўлишни мўлжалламоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАЙМИЗ

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ ШАҲРИСАБЗ РАЙОНИДАГИ «ПРАВДА» КОЛХОЗИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми ва кейинги пленумлари қарорларини амалга ошираётган «Правда» колхози меҳнаткашлари жамоат чорвачилигини ривожлантиришда муайян ютуқларга эришдилар. 1979 йилда колхоз деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларининг барча турлари бўйича план ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Аввалги йилдагига нисбатан гўшт етиштириш 19 процент, сут — 16 процент, тухум — 25 процент кўпайтирилди. Ҳар бош сигирдан 3400 килограммдан сут соғиб олинди, гўштга топширилган ҳар бош қорамолнинг ўртача вазни 425 килограммга, қўйнинг вазни 50 килограммга етди.

Хўжалик чорвадорлари беш йилликнинг якунловчи йилида ҳам юксак мажбуриятлар қабул қилдилар. Фермаларда чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, шу кунларда чорва маҳсулдорлигини ошириш бўйича конкрет тадбирлар ишлаб чиқилмоқда ва амалга оширилаяпти. 1979—1980 йил қиш даврида аввалги йилдагига қараганда сут ва гўшт етиштириш ҳамда сотишни 20 процент, тухумни — 30 процент, қорамоллар сонини — 5 процент, қўй ва эчкиларни — 10 процент, паррандаларни — 15 процент кўпайтиришга қарор қилинди. Шу давр мобайнида ҳар бош сигирдан 2650 килограммдан сут соғиб олинади, бу аввалгига нисбатан 175 килограмм кўпдир. Бундан ташқари ҳар бош товуқдан 135 тадан тухум олинади. Илғор сут соғувчи Анбар Жўраева ва унинг тўрт нафар издоши ихтиёридаги ҳар бош сигирдан 4000 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилдилар. Б. Аҳмедов ва С. Рустамов каби молбоқарлар молларни суткасига 800—1000 граммдан семиртиришга бел боғлашди. Ҳар бош қорамолнинг ўртача вазни 430 килограммга, ҳар бош қўйнинг вазни 52 килограммга етказилади.

Колхозда чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун барча шароитлар мавжуд, ҳар бир шартли мол учун 20 центнер озуқа бирлиги жамғарилган, бу озуқалар молларга фақат қайта ишланган ҳолда берилади. Бунинг учун иккита озуқа цехи ва учта озуқа майдалагич машинаси тинимсиз ишлаб турибди. Молларни эрта баҳорги даврда кўк озуқа билан таъминлаш мақсадида 80 гектар майдонга кузги жавдар экилган, шу йилнинг март—апрель ойларида 2000 тоннадан кўп кўк масса олинади.

Колхоз партия ташкилоти ва правлениеси В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбориш ва олинган мажбуриятларни сўзсиз бажариш учун барча тадбирларни кўрадилар.

ЧЕХОСЛОВАКИЯЛИК МЕҲМОНЛАР

Чехословакия савдо ходимлари делегацияси Тошкентга келди. Делегацияга Чехия Социалистик Республикаси савдо министрининг биринчи ўринбосари Франтишек Ружичка бошчилик қилмоқда.

Чехословакиядан келган меҳмонлар 8 январь куни Тошкентнинг Марказий универмаги иши билан танишдилар, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар. Делегация Самарқандга ҳам боради.

(ЎзТАГ).

ЯКДИЛЛИК ВА ЖИПСЛИК

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Республикада ўтказилаётган сайловолди кенгашларининг қатнашчилари Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар — ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, халқ зиёлиларининг муносиб вакилларини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини билдирмоқдалар.

Сирдарё область Комсомол районидаги «Коммунизм» колхози правлениесининг раиси, Ленин мукофоти лауреати **Жавод Кўчиев**, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Раъно Ҳабибовна Абдуллаева**, Тошкентдаги тўртинчи автобус паркининг шофери **Собир Каримжонов**, Наманган область Чуст районидаги 9-ўрта мактаб ўқитувчиси **Гавҳар Раҳимова**, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Қудратилла Аҳмедович Аҳмедов**, «Миконд» заводининг ишчиси **Любовь Петровна Трушина**, Бекобод цемент комбинатининг экскаватор машинисти **Акбар Рўзматович Ғойибназаров**, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Рашид Ашуралиев**, Сирдарё область Ворошилов районидаги Куйбишев номли колхоз сут соғувчиси **Урхия Маҳкамбоевна Бакирова**, Самарқанд областидаги Ингичка руда бошқармасининг портлатувчи ишчиси **Назрулла Тожибоевич Норбобоев**, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Василий Павлович Есин**, Денов ёғ-экстракция заводининг ишчиси **Надежда Фоминичиа Человечкова**, Тошкент область Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси **Ҳабибулла Мусабоев**, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ўринбосари **Минавар Турсунович Турсунов**, Тошкентдаги «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг ишчиси **Гулчеҳра Диёровна Комилбекова**, Бухородаги 163-қурилиш трести ғишт терувчилар бригадасининг бошлиғи **Ҳасан Отаев**, Самарқанд область Иштихон районидаги Ильич номли колхоз механизатори **Ҳикоят Шамсиева**, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Акрам Рустамович Хўжаев**, Сурхондарёдаги 2-область касалхонаси болалар бўлимининг мудири **Хурсан Раҳмонова** республика давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзод этиб кўрсатилганлиги округ сайловолди кенгашларида якдиллик билан қўллаб-қувватланди.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ ИШОНЧИ

Ўзбекистонда халқ депутатлари маҳаллий Советлари депутатлигига номзодлар кўрсатиш давом этмоқда. Сайловолди йиғилишларининг иштирокчилари область Советлари депутатлигига Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси **Алексей Ким**ни, Ленин районидаги давлат наслчилик-пиллачилик совхозининг ишчиси **Саодатхон Отабоева**ни, қишлоқ хўжалик техника таъминоти давлат комитети Балиқчи район бирлашмасининг слесари **Ирина Львовна Елесина**ни, Бахмал районидаги Бахмал совхозининг бригада бошлиғи **Неъмат Нодиров**ни, қишлоқ хўжалик техника таъминоти давлат комитети Ғаллаорол район бирлашмасининг слесари **Юнус Алиев**ни, Термиз дарё портининг докер-механизатори **Борис Сергеевич Казин**ни, Бувайда районидаги Карл Маркс номли колхознинг раиси **Абдулахат Каримов**ни, шу райондаги 20-мактаб директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Олилхон Султонова**ни номзод қилиб кўрсатдилар.

Район Советлари депутатлигига номзод қилиб, сабзавот, полиз экинлари ва картошкачилик Ўзбекистон илмий-тадқиқот институтининг илмий ходими **Абдунаби Ҳакимов**, Калинин районидаги «Текстильшчик» совхозининг ишчиси **Апор Мўминова**, Денов районидаги «Ғалаба» колхозининг бригада бошлиғи **Аҳмад Соатов**, «Риссовхозстрой» трестига қарашли 33-Тахтакўпир механикалашган кўчма колонна слесари **Бозорбой Жуманазаров** кўрсатилди.

Тошкент шаҳри бўйича Фрунзе район Совети депутатлигига «Отделстрой» тресги бўёқчиси **Екатерина Васильевна Лебеденко**, иккинчи автомобиль корхонаси шофери **Суннат Абдусатторович Халилов**, «Узхладоторгмонтаж» трестининг пайвандчиси **Юрий Петрович Ефремов**, Собир Раҳимов район Советига подшипниклар ремонти заводининг ишчиси **Нина Прокофьевна Михайлина**, «Геологоразведка» заводининг фрезерчиси **Олег Михайлович Корнейко** номзод қилиб кўрсатилди.

Термиз районидаги 6-мактаб ўқитувчиси **Икром Курбонов** Паттакесар қишлоқ Совети депутатлигига Денов районидаги «Ғалаба» колхозининг бош агрономи **Ҳамза Қобулов** Хайробод қишлоқ Совети депутатлигига, Қорақалпоғистон АССРдаг Жданов номли совхоз ишчиси **Салима Жалиева** Жданов овул Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар кўрсатиш давом этмоқда. Меҳнат коллективлари социалистик мусобақа пешқадамларини, таниқли фан ва маданият арбобларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларини республика давлат ҳокимиятининг олий органига вакил қилиб кўрсатмоқдалар.

Тошкент тажриба пиллакашлик фабрикасининг буғловчиси **Машҳура Акбаровна Рисқиева**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходими **Милослав Ярославович Буреш**, Тошкент тўқимачилик комбинатининг директори **Осим Бурхонов**, Ўзбекистон ССР алоқа министри **Темир Мақсудович Тўхтаев**, «Ташметрострой» трестининг бошқарувчиси **Павел Васильевич Семенов**, халқ депутатлари область Совети ижроия комитетининг раиси **Темир Аъзамович Алимов**, В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия комбинатининг пўлат қуювчиси **Раббим Нуржаев**, Ўзбекистон ССР коммунал хўжалик министри **Александр Меркулович Илюхин**, Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз меҳнатчиси **Гулнора Шомирзаевна Болтаева**, Тошкент шаҳри ва Тошкент областидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар қаторида тилга олиндилар.

Қорақалпоғистон АССРда Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилган номзодлар орасида «Таҳиаташгидроэнергострой» қурилиш бошқармасининг бўёқчилар бригадири **Любовь Андреевна Головач**, «Каракалпакирсовхозстрой» территориал бошқармасининг бошлиғи **Жақсилиқ Палвановлар** бор.

Андижон областида бўлиб ўтган сайловолди йиғилишларида Олтинкўл район партия комитетининг биринчи секретари **Тошхон Хожиқосимова**, Шаҳрихон шойи тўқиш фабрикасининг тўқувчиси **Муҳаббатхон Азимова**, «Андижангидрострой» қурилиш бошқармаси 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг бригадири **Мария Александровна Малишевская**лар Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатилди.

Фарғона областидаги сайловолди йиғилишларининг иштирокчилари Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига область партия комитетининг иккинчи секретари **Петр Васильевич Догонкин**, Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг раиси **Зиёд Исломович Есенбоев**, Риштон районидаги «Сўх» совхозининг бригадири **Жалолиддин Каримович Исломов**, Фрунзе районидаги Жданов номли совхоз директори **Абдуқаҳҳор Ниёзов**, Олтиариқ район партия комитетининг биринчи секретари **Усмонали Бегматов**ларнинг номзодларини кўрсатдилар.

Гагарин районидаги Набиев номли совхоз механизатори **Ўғилой Жўраева**, Денов районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси **Усмон Қодиров**лар Сурхондарё областидан республика Олий Совети депутатлигига номзодликка кўрсатилдилар.

Самарқанд областида Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилган номзодлар орасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири **Алижон Кўчқоров**, Ўзбекистон Театр жамияти правлениеси президиумининг раиси, СССР Давлат мукофоти лауреати **Зикир Муҳаммаджонов**, Пайариқ районидаги Охунбобоев номли совхоз ишчиси **Тоҳлеой Эшмуродова**, «Қарноб» давлат наслчилик хўжалигининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Раззоқ Жонгиров**лар бор.

Хоразм областида бўлиб ўтган сайловолди йиғилишларида Гурлан район партия комитетининг биринчи секретари **Ғайрат Назарович Машарипов**, Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси **Аҳмаджон Юсупов**, Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министри **Александр Фадеевич Гаврилов**, Шовот районидаги Чкалов номли колхоз механизатори **Бекажон Сапарбоевна Худойберганова**лар республика давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлигига номзодлар қаторида тилга олиндилар.

Қашқадарё областининг меҳнатчилари Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига Қамаши район партия комитетининг биринчи секретари **Мамашо Оллоёров**, «Узплодоовощвинпром» Ўзбекистон ССР Министрлар Совети хўжалик ҳисобидаги аграр-саноат бирлашмасининг раиси **Ориф Алимов**, Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармасининг бошлиғи **Ғаний Мазитович Рафиқов** номзодларини кўрсатдилар.

(ЎзТАГ).

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Франция Коммунистик партияси делегациялари ўртасида музокаралар

8 январь куни КПСС Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегацияси билан ФКП Бош секретари Ж. Марше бошчилигидаги Франция Коммунистик партияси делегацияси ўртасида музокаралар бошланди.

КПСС делегацияси составида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи Президиумининг раиси З. М. Круглова, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг биринчи ўринбосари В. В. Загладин бор.

ФКП делегацияси составида ФКП Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари М. Гремец, ФКП Сиёсий бюросининг аъзоси Ф. Лазар, ФКП Марказий Комитетининг аъзолари Д. Монте ва Ж.-П. Маньон, ФКП Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари П. Лемаэк бор.

Л. И. Брежнев билан Ж. Марше ўртоқлар музокаралар чоғида СССРда ва Франциядаги аҳвол тўғрисида, КПСС билан ФКП фаолияти ҳақида гапирдилар. Ҳар икки томон халқаро вазият ривожига, тинчлик, қуролсизланиш ва кескинликни юмшатиш проблемаларига катта эътибор берди. Ҳар икки партия ўртасидаги муносабатлар ва ҳамкорлик масалалари ҳам муҳокама қилинди.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов иштирок этди.

Музокаралар давом эттирилади.

(ТАСС).

Учрашув пайти.

(ТАСС — ЎзТАГ телефотоси).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИШИМИЗНИНГ САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

ПАРТИЯВИЙ ҒАМХЎРЛИК ТУФАЙЛИ

Қўқон маиший хизмат корхоналари моддий-техника базасининг мустаҳкамланиши, ишлаб чиқаришни марказлаштириш ва ихтисослаштириш, хизмат кўрсатишнинг янги турларини ва илғор формаларини жорий этиш туфайли муттасил ривожланиб бормоқда. Ҳозирда қўқонликлар 250 дан ортиқ маиший хизмат корхоналарининг хизматидан фойдаланмоқдалар.

Шаҳар маиший хизмат комбинатининг партия бюроси коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги активлигини ошириш, социалистик мусобақани ташкил этишга эътиборни кучайтириб, топшириқларни бажариш учун курашга барча меҳнаткашларни тўла сафарбар этиш йўлида партиявий-ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларнинг хилма-хил форма ва методларидан фойдаланаётганлиги учун ҳам яхши муваффақиятлар қўлга киритилмоқда.

Партия бюроси аҳолига маиший хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш тўғрисидаги тадбирларни ишлаб чиқаётганда кадрларни танлаш, жой-жойига тўғри қўйиш масаласига алоҳида эътибор берди. Муҳим участкаларга юксак сиёсий тайёргарликка ва касб малакасига эга бўлган жонкуяр ташкилотчилар қўйилди. Партия ва давлат интизомини мустаҳкамлашга, ишнинг муваффақияти учун шахсий масъулиятни кучайтиришга эришилди. Коммунистлар энг муҳим участкаларни бошқариб, коллективларда тарбиявий ишни изчил олиб бормоқдалар. Бу жиҳатдан коммунист А. Шальневанинг намунаси диққатга сазовор. Коллективда бу меҳнат ветеранига жуда катта ишонч билдириб, уни комбинат мураббийлар советининг раиси қилиб сайлашган. Моҳир тарбиячи касб-кор ўргатган, устозлик қилган шогирдларнинг кўпчилиги бугун комбинатда йирик цех ва участкаларни бошқармоқдалар. Цех бошлиқлари К. Тиллаев, И. Образцова, Б. Қодиров ўртоқлар ҳам ёшларни ўз ишига меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялашда жонкуярлик кўрсатаётирлар. Партия бюроси мураббийлик ҳаракатини кенг қулоч ёйдиришда, ёш ишчиларнинг касб-маҳоратини оширишда уларнинг тажрибасидан самарали фойдаланмоқда. Йиғилишларда мураббийлар, корхона раҳбарлари ва етакчи мутахассисларнинг ахборотлари ҳамда ҳисоботлари муттасил тинглаб борилмоқда.

Партбюро партияга қабул ва ёш коммунистлар билан ишлашни муттасил яхшилаб бораётир. Эндиликда барча ёш коммунистлар муҳим жамоат топшириғини бажариб, партия группалари, цех партия ташкилотларининг сиёсий-ташкилотчилик фаолиятида тобора актив қатнашмоқдалар. Ёш коммунистларни тарбиялашда партияга қабул қилинишлари учун тавсиянома берган коммунистларнинг ёшлар билан олиб бораётган тарбиявий ишлари тўғрисидаги ҳисоботларини эшитиш яхши натижа бераётир. Айни пайтда КПСС Устави талабларининг бажарилиши жиддий назорат қилиб борилмоқда. Бунинг учун сайлаб қўйилган партия активи кандидатлик стажини ўтаётган ёшлар билан якка тартибда суҳбатлар ўтказмоқдалар. Бу ҳол ёшларнинг ғоявий чиниқишига самарали таъсир кўрсатиб, уларда партия топшириқларини бажаришда масъулиятни чуқур ҳис этиш туйғусини тарбияламоқда.

Ёшларнинг кўпчилиги коммунистлар, тажрибали мураббийлар ёрдамида ишлаб чиқариш малакасини тобора оширмоқдалар, маънавий камолотга етмоқдалар. Улар меҳнат коллективларида дастлабки кунлардан бошлаб ишчи ифтихори туйғуларини ҳис этмоқдалар, ўзларига анча талабчан бўлиб қолмоқдалар.

Ёшларнинг меҳнат ва сиёсий активлиги ўсишида партия бюроси амалга ошираётган хилма-хил сиёсий-ташкилотчилик ишлари муҳим роль ўйнамоқда. Комбинат коммунистларининг умумий йиғилишида хизмат кўрсатишни ривожлантириш истиқболлари ва меҳнат самарадорлигини оширишда ёшларнинг вазифалари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Бу йиғилиш ёш ишчилар билан олиб борилаётган сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилашга қаратилган амалий тадбирларни белгилади. Меҳнат коллективларида турли касбдаги ишчиларнинг маҳорат конкурсларини ўтказиш йўлга қўйилди. Бу ҳам ёшларнинг касб маҳорати ошишига, уларда ишчи ифтихорини, социалистик мусобақада ғолиб чиқиш иштиёқини тарбиялашга хизмат қилмоқда.

Партия ташкилотининг кундалик ғамхўрлиги ва эътибори туфайли ёш коммунистлар ишлаб чиқаришнинг чинакам жонкуярлари, иш сифати ва самарадорлигини ошириш учун кураш ташаббускорлари бўлиб воягa етмоқдалар. Чунончи, М. Ёқубов кандидатлик стажини ўтаётганида комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи қилиб тайинланди. Бу юксак ишончни у шараф билан оқлади. Ёш коммунист бошчилик қилаётган коллектив ойлик топшириқларни муттасил 2—2,5 баробар ошириб бажармоқда. Иш сифати ҳамиша юқори бўлишига эришмоқда. Ана шу кўрсаткичлар ва муваффақиятлар учун М. Ёқубов ВЛКСМ Марказий Комитетининг дипломи билан мукофотланди.

КПСС Устави талаблари, партия Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми қоидаларини қай даражада бажараётганликлари тўғрисида ёш коммунистларнинг ҳисоботларини эшитиб бориш, партия аъзолигига кандидатларни йиғилишларга тайёргарлик ишига жалб этиш ҳам уларни тарбиялашнинг муҳим формасидан бири бўлиб қолди. Партия бюроси шу тариқа ёшларни социалистик мусобақага кенг жалб этаётир. Меҳнат коллективларида «Энг яхши ёш ишчи» фахрли номини олиш учун мусобақа қизғин тус олиб кетди. Аҳолига хизмат кўрсатишнинг юксак маданиятига эришган, шахсий топшириқни ортиғи билан бажарган, жамоат ишида, айниқса, комсомол ташкилотининг ҳаётида фаол иштирок этган ҳар бир ёш ишчи ана шу мусобақанинг ғолиби бўла олади.

Комбинат ишлаб чиқаришининг етакчи участкаларида цех партия ташкилотлари ва партия группалари самарали иш олиб бораётир. Маиший хизмат уйи партия группаси ўз сафига бор-йўғи ўн коммунистни бирлаштириб турибди. Группа ишчиларни ҳовуштириб, коллектив олдида турган вазифаларни муваффақиятли бажаришга руҳлантирмоқда. Цехда «Сифат экрани»ни ҳамма эътибор билан кўздан кечириб туради. Бунинг боиси бор, албатта. Ана шу экранда бригадаларнинг иш якунлари кунма-кун аниқ ўз аксини топмоқда. Партия группаси технологик ва меҳнат интизоми бузилишининг энг кичик кўринишларини ҳам эътиборсиз қолдирмаётир. Шу туфайли цех узоқ муддатдан буён бир маромда ишламоқда, социалистик мусобақада байроқдорлик қилмоқда.

Партия бюроси социалистик мусобақани тўғри ташкил этаётганлиги туфайли унда маиший хизмат соҳасининг барча ходимлари иштирок этмоқдалар. Корхоналар, цехлар, устахоналар, бригадалар ўртасида, шунингдек ишчилар ўртасида меҳнат беллашуви кенг тус олмоқда. «Кам сарф билан кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот берамиз», «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» шиорлари остида бошланган оммавий ҳаракатда барча ишчилар, инженер-техник ходимлар иштирок этмоқдалар. Қўқон маиший хизмат комбинати коллективининг меҳнатда эришган ютуқлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи билан тақдирланди. Бу юксак мукофот коллективни янги зафарларга руҳлантириб юборди. Коммунист Я. Абаев областдаги ҳамкасбларига мурожаат қилиб, ўнинчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажаришга даъват этди. Ҳозир ташаббускор бичиқчининг меҳнат календарида 1981 йил ҳам тугамоқда. Комбинатда 160 меҳнаткаш графикдан анча илгарилаб ишламоқда. 25 ишчи тўрт йиллик планни бажарганлиги тўғрисида рапорт берди.

Ўнинчи беш йилликнинг бешинчи йилида Қўқон шаҳар маиший хизмат комбинатининг меҳнат коллективлари жуда катта вазифаларни амалга оширадилар. Олий ҳиммат ходимлар аҳолига хизмат кўрсатиш кўламини ва маданиятини тинмай ошириш учун муттасил изланмоқдалар.

А. МИНУГЛОВ.

В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари муносиб меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Суратда: Тошкент тўқимачилик комбинати босма цехининг операторлари (чапдан) Б. Деревянко ва Л. Писчало. Улар кунлик топшириқларини ортиғи билан адо этиб, юксак сифат кўрсаткичларига эришмоқдалар. И. Глауберзон фотоси.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● **МОСКВА.** Мамлакат металлургларига заводда яхшилаб тайёрланган хом ашёнинг дастлабки эшелонлари жўнатилди. Бу темир-терсак парчалари Москвадаги «Вторчермет» бирлашмасида ишга тушган янги корхонада тахт қилиб берилди. Цех ихтиёрига берилган кучли пресслар, кўтарма кранлар ва бошқа машина-ускуналар металлни шундай тахтлайдики, у вагонлардан тўппа-тўғри мартен печларига ташланаверади.

● **ОЛМАОТА.** Толдиқўрғон областининг Панфилов районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозида ҳисоблаш маркази қуришга қарор қилинди. Ижтимоий ишлаб чиқаришнинг ҳамма тармоқлари замонавий илмий асосда жадал ривожланиб бораётганлиги шу машинанинг таснияларига эҳтиёж туғдирди. Ҳозир Қозоғистонда 400 та колхоз бор. Лазер қурилмаларидан, электрон-ҳисоблаш техникасидан фойдаланиш улар учун оддий иш бўлиб қолган.

● **ТИРАСПОЛЬ.** (Молдавия ССР). Тираспольдаги қуюв машиналари заводида А. Твардовский бошлиқ бригада янги моделдаги биринчи агрегатини йиға бошлади. Бу ускуна металлни ғоят аниқ шаклда қуйиб беради. Шу туфайли машинасозлар аниқ шаклда қуйилган ҳар тонна металлдан 300 килограммини тежаб қоладилар. Молдавиядаги бу илғор корхонанинг коллективи бу йил ўнта янги маркадаги қуюв машинаси ва линиясини ишлаб чиқаришни ўзлаштириш мажбуриятини олди.

● **ТБИЛИСИ.** К. Марджанишвили номидаги Тбилиси академик театри афишаларида тез-тез учраб турадиган СССР халқ артисти, режиссёр Георгий Лордкипанидзенинг номи Грузияда ишланган «Дата Тутушхия» деган тарихий фильм титрларида пайдо бўлди. У Чабуа Амирэджиби романи асосида суратга олинган кўп серияли картинанинг саҳналаштирувчиси сифатида янги иш қилди. Режиссёрнинг кинодаги иши А. С. Грибоедовга бағишланган бадиий фильмда давом этади. Улуғ рус ёзувчиси ҳаётининг сўнгги йилларини тасвирловчи бу лентага архив материаллари, Нина Чавчавадзе билан Александр Грибоедовнинг муҳаббат қўрини сақлаб қолган хатлар асос қилиб олинган. (ТАСС).

ФРАНЦИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан ФКП Бош секретари Ж. Марше бошчилигида Франция Компартиясининг делегацияси 7 январда Москвага келди.

Делегация составида ФКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари М. Гремец, ФКП Сиёсий бюросининг аъзоси Ф. Лазар, ФКП Марказий Комитетининг аъзолари Д. Монте ва Ж. П. Маньон, ФКП Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари П. Лемаэкдан иборат.

Делегацияни аэропортда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитети аъзоси, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари иттифоқи Президиумининг раиси З. М. Круглова, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг биринчи ўринбосари В. В. Загладин, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари кутиб олдилар.

(ТАСС).

ТЕЖАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

КОМПРЕССОР СТАНЦИЯЛАРИ УЧУН УСТАХОНА. «Средазэнергоремонт» корхонасида Ўрта Осиё — Марказ, Бухоро — Урал газ қувурлари компрессор станциялари турбиналарининг деталларини тиклаш учун устахона ташкил қилинди. Камёб деталларни ялпи қайта тиклаш ҳар йили бир неча минг сўм пулни тежаш имконини беради.

(ЎзТАГ).

АТОМ ИНСОН ХИЗМАТИДА

ФАН ЯНГИ УФҚЛАР ОЧМОҚДА

Ривожланган социализмнинг экономика соҳасидаги характерли хусусиятларидан бири ижтимоий ишлаб чиқариш кўламларининг кўп баравар ортиб, фан-техника тараққиёти ютуқларининг амалиётга кенг жорий этилиши эканлиги сир эмас. Эндиликда фан ижтимоий тараққиётнинг етакчи омили бўлиб қолди, бевосита ишлаб чиқарувчи кучга айланиб бормоқда. Ўз навбатида ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириш фан ютуқларига асосланмоқда. Илмий тадқиқотларнинг асосий йўналишларини халқ хўжалиги эҳтиёжлари белгилаётганлиги ҳам шундан.

Биргина энергетикани мисолга олайлик. Кундалик турмушимизда, жамият ҳаётида энергетиканинг роли ниҳоятда катта эканлиги ҳаммага маълум. Яқин-яқингача кўмир, нефть ва газ каби қазилма бойликлар энергиянинг асосий манбаи эди. Ёқилғи запаслари, шунингдек, гидроэнергетика ресурслари эса чекланганидир. Шу боисдан ҳам кейинги йилларда турли мамлакатлардаги олимлар энергиянинг янгидан-янги манбаларини ўзлаштириш юзасидан йил сайин кўпроқ илмий-тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар.

Шуниси қувончлики, совет олимлари 1955 йили атом энергетикаси даврини бошлаб бердилар. Жаҳонда биринчи бўлиб атом электр станцияси бизда ишга туширилди. Маълумки, бундай электр станцияларда уран ёқилғи вазифасини ўтайди. Ядро реакторлари деб аталган қурилмаларда шу модданинг ядролари парчаланар экан ўзидан жуда кўп миқдорда энергия ажратади. Биринчи атом электр станциясидан сўнг Ленинград, Курск, Чернобильск ва бошқа йирик атом энергетикаси гигантлари ишга туширилди. Атом энергетикаси жуда жадал суръатлар билан ривожлана бошлади.

Тез нейтронлар билан ишловчи реакторли атом электр станцияси ҳам жаҳонда биринчи бўлиб бизнинг мамлакатимизда яратилди. Термоядро реакциясини ўзлаштириш ишлари бошлаб юборилди. Бундай реакцияда кам миқдорда сувда учрайдиган дейтерий водороди изотопи ёқилғи ҳисобланади. Бошқариладиган термоядро реакцияларини ўзлаштириш энергетиканинг муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолди. Бу муаммонинг ҳал этилиши келгусида табиий урандан янада тўлароқ фойдаланиш, шу зайл энергиянинг янги, битмас-туганмас манбаларини инсониятга хизмат қилдириш имконини беради.

Атом электр станциялари иссиқлик электр станцияларидан фарқли ўлароқ, атроф муҳитни ифлослантирмайди. Шу боисдан атом энергетикаси борасидаги ишлар кўлами кун сайин кенгайиб бораётганига ажабланмаса бўлади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев партия Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленумида энергетиканинг муҳим роли, уни янада ривожлантириш вазифаларига тўхталиб, бундай деди: «Бизнинг бурчимиз — мамлакатнинг иқтисодий юксалиши кўп жиҳатдан боғлиқ бўлган келгусидаги энергетика ҳақида олдиндан ўйлаб кўришдан иборат. Бинобарин, перспектив планларда тез нейтронлар билан ишловчи реакторлари бўлган атом электр станцияларини кенг қуриш, бошқариладиган термоядро синтези ишларини авж олдириб юбориш, синтетик суюқ ёқилғи ишлаб чиқариш, қуёш ва геотермал энергиясидан фойдаланиш кўзда тутилиши лозим».

Атом энергетикасининг бунёд этилиши ядро физикаси соҳасида, қаттиқ жисм физикаси ва металлургия, химия, иссиқлик физикаси, приборсозлик ва фаннинг бошқа кўпгина соҳаларида олиб борилган улкан тадқиқотлар самарасидир. Бошқариладиган термоядро реакциясини амалга ошириш ва ундан фойдаланиш эса янада катта билим талаб қилади. Ўз навбатида атом энергетикаси тараққиёти, ядро физикаси қурилмаларининг такомиллашуви фан-техниканинг турли соҳалари ва халқ хўжалиги тармоқларида ядро методи жорий этилишига олиб келди. Радиация физикаси ва химияси, радиация материалшунослиги, ядро химияси ҳамда радиоактив изотоплар ишлаб чиқариш каби янгидан янги фан тармоқлари вужудга келдики, оқибатда уларнинг натижалари халқ хўжалигининг турли соҳаларида, биология ва медицинада кенг қўлланилмоқда. Бу эса кўпгина илмий ва халқ хўжалик вазифаларини самарали ҳал этиш имконини бермоқда.

Радиоактив изотоплардан фойдаланиш соҳасида Ўзбекистонда дастлабки ишлар бошланганига 30 йилдан ошди. Лекин атомни тадқиқ этиш асосан 1956 йилдан, республика Фанлар академиясининг Ядро физикаси институти ташкил этилиши билан чинакам ривож топди. Бу илмий муассаса олдига фанда, техникада, халқ хўжалигида атом энергиясидан кенг фойдаланиш вазифалари, бинобарин, фундаментал тадқиқотлар олиб бориш вазифаси қўйилган эди.

Ҳозирги кунда бизнинг институт ядро реактори, циклотрон, кучли гамма нури берувчи қурилмалар билан таъминланган йирик илмий-тадқиқот марказига айланди. Ундаги ядро физикаси қурилмалари асосида Ўзбекистондаги, шунингдек, Ўрта Осиёдаги ва мамлакатимизнинг бошқа районларидаги кўпгина илмий ва ишлаб чиқариш ташкилотлари билан ҳамкорликда ва улар учун тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Ядро спектроскопияси, элементар заррачалар физикаси ва назарий физика, ядро реакциялари, ярим ўтказгичлар, диэлектриклар, керамика материаллари радиацияси физикаси ҳамда лазер нурларининг моддалар билан ўзаро алоқаси юзасидан институтда олиб борилган чуқур тадқиқотлар Иттифоқимизда ҳам, чет элларда ҳам эътироф этилмоқда. Бу натижалар амалий ядро физикаси йўналишларини ривожлантириш учун негиз бўлиб қолди.

Модда тузилишини ядро-физик методлар асосида тадқиқ этиш ана шундай йўналишлардан биридир. Бундай метод кончилик, химия, металлургия, электрон саноати, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш каби тармоқлар тез ривожланаётган республикамиз учун жуда зарурдир. Институтда халқ хўжалигининг конкрет соҳалари учун ядро-физик методлар ишлаб чиқиш билан машғул лаборатория ва қатор бўлинмалар мавжуд. Руда намуналари ва тоғ жинсларида олтин ва бошқа элементларни аниқлаш методлари яратилди. Ана шундай элементларнинг бор-йўқлигини аниқлаш учун намуна сифатида келтирилган жинслар ядро реакторида нурлантирилади. Шундан сўнг махсус пневмопочта орқали ўлчашга юборилади. Олинган ахборотлар электрон-ҳисоблаш машиналарида қайта ишлангач, геология ташкилотларига берилади. Ядро-физик методларнинг қўлланилиши анализни тезлаштириш билан бирга олинган маълумотларнинг аниқлигини оширади. Бу ҳол конларни қидириш ва топиш ишида жуда қўл келмоқда.

Ядро реакторида нейтронларнинг ҳамда циклотронда зарядланган заррачаларнинг активлашишига асосланган ядро-физик методлар соф материалларда, металл ва ярим ўтказгичларда бегона ва қўшимча моддаларнинг миқдори ҳамда қай даражада тақсимланганлигини аниқлаш имконини беради. Шу метод билан турли корхоналар, жумладан Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати учун, электрон техника ва кончилик корхоналари учун ўтказилган анализлар туфайли йилига юз минг сўмлаб иқтисодий самара олинди. Ядро-физик методларни жорий этишдан 1979 йили 2 миллион сўм соф фойда олинганлигини айтиш ўринлидир.

Радиоизотоп приборлар ҳақида ким эшитмаган дейсиз. Бу приборлар модданинг нур ўтказиши, унинг атом электрон қобиғи билан ўзаро таъсири, инъикоси ва нурнинг кучсизланиши каби ҳолатларга асосланганидир. Ҳозирги кунда изотоп приборлар турли соҳаларда кенг қўлланилмоқда. Улардан сатҳ ва зичликни, шунингдек, технологик жараёнларнинг турли босқичида таркибни аниқлаб берувчи асбоб сифатида фойдаланиш мумкин. Институтда пўлатнинг махсус хиллари составини назорат қилиб бориш имконини берувчи приборлар яратилдики, уларнинг металлургия корхоналарида жорий этилиши миллион-миллион сўм иқтисодий самара бермоқда. Бир қанча приборлар қурилиш материаллари саноати эҳтиёжлари учун яратилган бўлиб, улар ҳозирги кунда саноатда тажриба йўсинида синаб кўрилмоқда. Кончилик ва металлургияда радиоизотоп приборлардан фойдаланиш истиқболлари жуда порлоқдир.

Республикамизда, қолаверса бутун мамлакатимизда ирригация ва мелиорация бўйича жуда катта ишлар амалга оширилмоқда. Бунда ер ости ва тупроқ сувлари йўналиши ва ҳаракат тезлигини аниқлаб берадиган радиоизотоп зонд жуда қўл келади. Бу ноёб асбоб ҳам бизнинг институтда яратилди.

Олим ва илмий ходимларимиз яна бир муҳим соҳада иш олиб бормоқдалар. Бу ташқи муҳит ва биология объектларида турли элементлар миқдорини назорат қилиш учун активацион анализ методларини ишлаб чиқишдир. Ана шу борадаги изланишларнинг аҳамияти катта. Институтда ташқи муҳитнинг барча турлари — тупроқ, сув, ўсимлик дунёси ифлосланишини аниқлаш методлари ишлаб чиқилди. Активацион анализ ташқи муҳит объектларидаги деярли барча элементларнинг миқдори ва тарқалишини аниқлаш имконини беради. Бунда экинзор ва ўрмонлар, дарё ва кўллар, шунингдек оқава сувлар, корхоналарнинг атроф муҳитни ифлослантираётган чиқиндилари текширилади. Ана шу тадқиқотлар натижалари асосида бебаҳо бойлик бўлмиш ташқи муҳит ҳолатини яхшилаш юзасидан тавсияномалар ишлаб чиқилади. Ташқи муҳитни муҳофаза этиш соҳасидаги айрим тадқиқотлар Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ҳамда БМТ қошидаги атом энергияси бўйича халқаро агентлик программалари асосида, шунингдек, АҚШ олимлари билан ҳамкорликда олиб борилмоқда.

Маълумки, республикамиз қишлоқ хўжалигини юксалтиришда тупроқда микроэлементлар миқдорини аниқлаш юзасидан олиб борилаётган тадқиқотлар муҳим аҳамият касб этади. Бу ишларни амалга ошириш учун махсус автоматлаштирилган қурилма яратилди. Сўнгги йилларнинг ўзидагина унинг ёрдамида юз мингдан ортиқ синов ўтказилди. Олинган маълумотлар тупроқдаги микроэлементлар миқдори билан пахта ҳосилдорлиги ўртасидаги алоқани ўрганиш имконини бермоқда. Бу эса ўз навбатида экинзорларнинг микроэлементларга бўлган эҳтиёжларини билиб туришни таъминлайди.

Халқ хўжалигида радиоизотоп приборлар ҳамда турли методлар қўлланишнинг иқтисодий самаралари тўғрисидаги маълумотларга асосланиб шуни айтиш мумкинки, бу иқтисодий самараларни институтнинг лабораторияларида тайёрланган якка-ёлғиз приборларгина бермоқда. Саноат эҳтиёжларини эса бундай миқдордаги приборлар билан қондириб бўлмайди. Бу камчиликларни бартараф этиш мақсадида бизнинг институтда хўжалик ҳисобида ишловчи иккита ишлаб чиқариш бўлинмаси ташкил этилди. Радиоактив изотоплар корхонаси ҳамда тажриба заводи ҳам бўлган махсус радиацион техника конструкторлик бюроси ташкил этилиши тадқиқот ва ечимларни оммавий жорий этишни бир мунча тезлаштириш имконини бермоқда. Жумладан, бизнинг институтда яратилган бир қанча радиоактив изотоплар ишлаб чиқариш методлари шу йўл билан бир йилчада жорий этилди. Ўтган йили бундай изотоплар ишлаб чиқариш 2,7 миллион сўм иқтисодий самара берди. Ҳозирги кунда 12 та радиоактив изотоп асосида 40 номда радиоизотоп маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Улар мамлакатимиздаги 140 ташкилотга, шунингдек Чехословакия, Болгария ва ГДРга етказиб берилмоқда. Тажриба заводида чиқарилган дастлабки радиоизотоп приборлар 1979 йилнинг ўзидагина юз минг сўмлаб иқтисодий самара берди.

Ишлаб чиқариш бўлинмалари ташкил этилиши фундаментал тадқиқотлар олиб бораётган лабораториялар иш йўналишини бир мақсадга йўналтиради, саноатда тажриба йўсинида синаб кўриш ва унинг натижаларини ишлаб чиқаришга жорий этишни тезлаштиради, бинобарин ишни бошлашдан то уни ишлаб чиқаришга жорий этгунгача бўлган йўлни анчагина қисқартади. Тадқиқотчилар, ишлаб чиқариш ходимлари ва фойдаланувчилар ўртасидаги доимий мустаҳкам алоқа эса юксак сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш гарови бўлиб қолаверади.

Ядро физикаси институти системасида ишлаб чиқариш бўлинмаларининг ташкил этилиши илмий муассасамизнинг республиканинг бошқа корхона ва ташкилотлари билан алоқасига мутлақо монелик қилмайди. Аксинча бундай алоқаларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашга хизмат қилади. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ядро физикаси институти атом илми ютуқларидан халқ хўжалигида фойдаланиш борасидаги асосий вазифани бажара бориб, республикамиз саноат корхоналари ва ташкилотлари билан алоқани тобора кенгайтирмоқда. Улар учун ва улар билан ҳамкорликда асосий йўналишлар бўйича қизғин иш олиб борилмоқда.

Фан тараққиёти ҳамиша кашфиётлар ҳамда янги қонуниятларни тадқиқ этишга асосланганидир. Катта қийинчиликларни бартараф этишга муваффақ бўлинган жойларда фанда катта ютуқларга эришилади. Бундай қийинчиликларни бартараф этишда республика партия ва ҳукумати, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Президиуми институтимизга катта ёрдам бермоқда. Бу ҳол ядро ва радиация физикасининг фундаментал ва амалий проблемалари бўйича илмий тадқиқотлар самарадорлиги ва сифатини ошириш, радиоактив изотоп ва нурланишларни халқ хўжалигида янада кенгроқ қўллаш, институтнинг хўжалик ҳисобида ишлайдиган бўлинмаларида янгидан янги радиоактив изотоплар ҳамда радиоизотоп приборлар яратиш ва ишлаб чиқариш имконини беради.

П. ҲАБИБУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ядро физикаси институти директори, республика Фанлар академиясининг вице-президенти.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 110 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

ДОҲИЙ НОМИ БИЛАН

Учқизил ва Каттақум массивларидаги минглаб гектар янгидан ўзлаштириладиган чўл ва дашт ерларни обиҳаёт билан таъминлайдиган йирик гидротехника иншооти — насос станциясига буюк доҳий Ильич туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига В. И. Ленин номи берилди. Бу ноёб инженерлик иншоотини «Зангстрой» механизациялашган кўчма колоннаси коллективи қуряпти.

Чори Шоймардонов бошлиқ бетончилар бригадаси аъзолари шу йил март ойида насос станцияси қуриладиган жойда иш бошлаган эдилар. Улар кўчма колонна механизаторлар звеноси коллективи билан биргаликда қисқа вақт ичида 270 минг кубометрдан зиёд тупроқ қазиб чиқариб, насос станциясининг котлovани қурилишини қўлдан чиқардилар. Ҳозир ана шу котлован асосига бетон ётқизиш ишлари ҳам тугалланай деб қолди. Бригада аъзолари КПСС Марказий Комитетининг «В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарорига жавобан ўз устларига қўшимча мажбурият олиб, котлован қурилишини муддатидан бир ой олдин тугаллашга қарор қилдилар. Ҳозиргача насос станциясида анкер тирговичлар қуриб битказилди, станция пойдевори қўлдан чиқарилди, аванкамер асосига бетон ётқизиш бошлаб юборилди.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

САЙЛОВДАН САЙЛОВГАЧА

ҚУВАСОЙ ЖАМОЛИ

Республикамизнинг кенжа-индустриал шаҳарларидан бири — Қувасой тобора кўркамлашиб, жамол очиб боряпти. Сўнгги йиллар, хусусан, Советларга бўлган сўнгги сайловдан то шу кунларгача бўлган даврда шаҳар ҳар жиҳатдан юксалди.

Ана шу йиллар мобайнида шаҳарда ҳамда унга қарашли қишлоқ жойларда 112 минг квадрат метр ҳажмда уй-жойлар қурилди. Фақат 1977 йилнинг ўзида 800 хонадон янги, шинам уйларга кўчиб кирди. Сўнгги икки йил ичида яна кўплаб уй-жой бинолари қад кўтарди. Умуман шаҳарда бунёд этилган микрорайон кварталларига янгидан яна тўртта квартал қўшилди.

Шаҳар маркази билан саноат объектларини туташтирувчи Совет номли магистрал йўлнинг қурилиши қувасойликларни айниқса мамнун этди. Бу магистрални бунёд этишга бир миллион сўм маблағ сарфланди. Ўтган йили эса, қувасойликлар қурувчилардан яна бир совға олдилар. Шаҳар четидаги хушманзара жойда «Ором» деб аталган беш гектарли дам олиш зонаси иш бошлади. Чўмилиш учун бир неча бассейн, кўркам шийпонлар, чойхоналар ва шунга ўхшаш маиший тоқкаларга эга бўлган бу оромгоҳда бир йўла икки минг киши ҳордиқ чиқариши мумкин. Худди шунингдек, шаҳар марказида Халқаро болалар йилида 4 гектарли «Болалар боғи» ҳам ишга туширилди.

Қувасой шаҳрига қарашли қатор қишлоқларда ҳам қурилиш ва ободончилик ишлари кўлами кенгаймоқда. Чунончи, Мўян, Арсиф, Суфон номли қишлоқларда ўтган сайловдан буён 120 типовой уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилди. Қизил аскар, Мўян қишлоқларида эса, 6,5 километрли водопровод қувурлари ётқизилиб, аҳоли талаби қондирилди. Қатор қишлоқларни бир-бири билан боғловчи йўлларга асфальт ётқизилди.

Ўтган йилда ҳам шаҳарда ободончилик борасида катта тадбирлар амалга оширилди. Чунончи, 4 та 44 квартирали уй, ҳар бири 140 ўринли иккита болалар боғчалари, 1176 ҳамда 624 ўринли икки мактаб қуриб битказилди, 60 ўринли туғруқхона фойдаланишга топширилди. Янги автовокзал, ресторан, ҳаммом, қатор янги магазин бинолари ҳам шаҳар кўркига кўрк қўшиб турибди.

— Ҳали ободончилик борасида қиладиган ишларимиз кўп, — дейди халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Х. Қосимов, — шу кеча-кундузда шаҳарнинг марказий майдони бунёд этилмоқда. Шунингдек, бир йўла юз киши чўмиладиган, қишки-ёзги узлуксиз ишлайдиган ёпиқ бассейн ҳам қурилмоқда. Шаҳар марказида бозор қурилиши бошлаб юборилди. Ҳадемай янги маданият саройи қурилишига киришамиз. Бир миллион сўм маблағ билан бунёд этиладиган бу санъат даргоҳининг лойиҳаси тайёр бўлди. Табиийки, шаҳарнинг ўзида ҳам, қишлоқларда ҳам уй-жой қурилиши давом этади.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИЛҒОР ШОФЁР

Жўра Бобожоновни Нишон районидаги «Пахтаобод» совхозининг илғор шофёрларидан бири сифатида яхши танишади. У мана 20 йилдирки, турли хилдаги машиналарни бошқариб келмоқда. Йиллик планларни мунтазам ошириб бажариши ҳамда авариясиз ишлаганлиги учун илғор шофер бир неча бор тақдирланган.

Ж. Бобожонов билим ва тажрибасини ёшларга бажонудил ўргатиб келяпти. Унинг шогирдлари халқ хўжалигининг турли соҳаларида устозидан ибрат кўрсатиб, хизмат қилишмоқда.

Н. ЗОИРОВА,
Қашқадарё области.

МИНЕРАЛ СУВ ЗАВОДИ

ҲАМЗА (Фарғона области). Бу ерда қурилган минерал сув заводида биринчи маҳсулот олинди. Корхона ҳар йили 40 миллион шиша «Фарғона суви»ни қуйиб, дўконларга юбориб туради. Шу ерда пармаланган қудуқ завод учун хом ашё базаси бўлиб хизмат қилади.

(ЎзТАГ).

ЁЗУВЧИ ИЗЛАРИ

Назир Сафаров —75 ёшда

Жиззахда Учтепа деган массив бор. Бу кенг чўлда яқин-яқинларгача одам қораси кўринмасди. Колхозлар ундан узоқ яйлов сифатида фойдаланишар, баҳор ўтгач бу массив яна унутиларди. Ёз ва кузда жазирама тафтидан оёқ куяр, тангадек соя топилмасди. Ҳозир бу ерлар — Жданов номли колхознинг энг серҳосил пахтазорлари. Лекин бир пайтлари, асримизнинг бошида шу массивда унган қилтаноқли тақтақ чўлга бадарға қилинган Жиззах халқини ҳалокатдан асраганини кўпчилик билмасди. Афсуски, кўпчилик билмайди.

Учтепа қаҳрамонларидан бирини излаб 15 йилча муқаддам колхозга йўлим тушди. Идорада қоровулдан бўлак ҳеч ким йўқ экан: «Раисми? Қачон қайтишларини билмадим-у, бир тўп меҳмонлар билан эрталаб массивга кетганлар. Ҳамқишлоғимиз — ёзувчи Назир ака келганлар», деди қоровул ҳамма жавобларни жам қилиб.

Ўшанда ёзувчини биринчи кўришим эди. Бироқ, Назир акани бир кўришданоқ таниш мумкин. Ёзувчининг баланд ва пурвиқор гавдаси унинг салобатини ошириб турар, бир тўп одамлар орасида сочлари икки тарафга сочилиб қизғин баҳсга киришган эди.

Учтепанинг ҳали ўзлаштирилиб улгурилмаган чақиртиканак чўл қисмида, номига монанд тепаликлар ёнида улкан ёзувчи ва ажойиб инсон — Назир Сафаров ҳамюртлар оғушида турарди. Суҳбатнинг қизғин чўғидан ҳам бу одамлар бир-бирига қалбан жуда яқинлиги сезилиб турарди. На саратон жазирамаси, на чўл ёввойилиги, на ора-сира эсиб турган гармсел улар суҳбатини буза оларди. Улар гўё ўз уйида, ўз маконида эдилар. Улар бир пайтлари Қаландархонада (ёзувчи туғилган маҳалла) тупроқли кўчаларни чангитиб ошиқ ўйнаган, баджаҳл кекса домладан биргаликда ҳивич еган, ёшлик шўхликлари-ю, болалик сурурларини бирга баҳам кўрган дўстлар даврасида эканлигини, рост гап, ўшанда тўла тасаввур қилолмагандим. Ўша тақир чўллар ва шу ғариб тепалик бир замонлар ўн бир ёшли Назирқул ва унинг ҳамюртлари учун ўлимдан асрагувчи бошпана — Ватан бўлганлигини илк дафъа ёзувчининг ўз оғзидан, ўз ҳикоясидан тингладим. Ўшанда у олтмиш ёшнинг остонасида, ҳали бўз йигитлардай, шўх кулгуларга бой, ҳазил-мутоибага мойил ва ҳозиргидай мулойим жилмайиб, айни пайтда қовоқлари чуқур ўйга тўлиб турарди.

Орадан бирмунча вақт ўтиб, ана шу учрашувимиз кечган Учтепа ҳақида ёзувчининг янги босмадан чиққан «Кўрган-кечирганларим» китоби саҳифаларида ўқидим. Жиззах халқининг бошига ғушган мусибат излари ўчмас таассурот қолдирарди. Маълумки, 1916 йил Жиззах қўзғолони мингбошини бозор ўртасида тошбўрон қилиб ўлдиришдан бошланади. Бу асрий жабр-зулмлардан сабр косаси тўлган халқ ғазабининг бир кўриниши эди, холос. Ёш Назирқул мана шу тарихий воқеаларнинг гувоҳи. Бу воқеалар кечагидай унинг кўз ўнгида.

— Хиёл ўтмай бозор одамга тўлиб кетди, — ҳикоя қилади Назир ака чўл ўртасида оёқ кериб туриб. — Отлиқлар от қўйиб, пиёдалар чопа-чопа катта мингбошининг маҳкамасига ҳужумга ўтдилар. Жиззах кўчаларида, бозор бошида ҳатто ҳайит кунларида ҳам шунчалик кўп одам тўплангалигини кўрмагандик. Ҳамманинг қўлида ўзига яраша яроғи бор: биров болта, биров ўроқ, ҳеч нима топмаган бир қулоч калтак кўтариб олган.

Суворийлар ҳай-ҳайлашиб Бешқувурга от суришиб кетишади. Пиёдалар оломони улардан қолишмай борарди. Ҳалойиқ қаршисидан чиққан кал ҳоким (Рукин), пристав (штабс-капитан Зотоглавов), тилмоч (Мирзаҳамдам), миршаб (Комил) ва уезд ҳокимининг бошқа лайчалари бошига калтак ва тош ёғилиб кетади. Бир неча соат ичида бутун бир уезд калхатлардан тозаланиб, қўзғолончилар маълум муддат ғолиб чиқадилар. Лекин бу фурсат саноқли эди.

Назир ака оғир тин олади. Яна Учтепанинг чексиз яйловларига кўз тикиб аянчли таассуротларни изга солади. Назаримда хаёллар оғушида ёзувчи ўз изларини, ҳамюртлар изини излайди.

— Сал кун ўтмай Жиззах кўчалари тиш-тирноғигача қуролланган жазо отрядининг солдатлари билан тўлиб тошиб кетди. Қуролли [illegible] ғунлар Жиззах кўчаларида итдек изғир, халқ мулкини талаб, уйларига ўт қўяр, қулай келган жойда аёлларини зўрлаб, эркакларини отиб ўлдирар эди. Ҳар бир отилган ўқдан сўнг намойишкорона таъкидлашарди:

— Подшога қарши бош кўтарганнинг жазоси мана шу!

Орадан йиллар ўтиб Жиззах қўзғолонининг ўнлаб-юзлаб шоҳидлари билан суҳбат қуришга муяссар бўлдим.

— Бизни ўша машъум қўзғолон бостирилган кунларда Қили чўлига ҳайдашди, — деб ҳикоя қилган эди жиззахлик машҳур пахтакор, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул ота Носиров. — Тўртта кенжа ука ва сингилларимни иккитадан бўлиб кўтарган отам билан онам жазирама саратон кунида Қили чўлида яланг оёқ борар, йиқилганни жазо отряди тинимсиз отиб ташлаётгани туфайли қоқилмасликка ҳаракат қилишарди. Елкада тугундек бораётган болалар ўликми-тирикми билиб бўлмасди, томоқлари қақраган, инграшга мадори келмасди. Чексиз Қили мана шу зайлда кенг мозорга айланди.

Ёзувчининг «Кўрган-кечирганларим» қиссаси Жиззах қўзғолони манзарасинни бадиий чизибгина қолмай, ёш Назирқул кўрган-кечирганлари хусусида шоҳидлик ҳам беради. Асарнинг бадиий-ижтимоий қиммати ҳам мана шунда. Ёш Назирқул бошидан кечган воқеалар, унинг аянчли хотиралари ўша машъум кунларнинг кўзгусига ўхшайди. Ёзувчи тарих учун гувоҳлик беради, уни картиналарда жонлантиради, штрихларда чизади, тарихий фактлар билан асослайди, ҳужжатлар келтиради. Авлодларга бундан ноёб мерос, бундан қимматлироқ тортиқ, бундан муқаддасроқ туҳфа бўлиши мумкинми? Ёзувчини туққан халқнинг, ижодкорни яратган маконнинг бахти ва ғурури шундан эмасми?

«Кўрган-кечирганл а р и м» ва «Наврўз» романлари ёзувчи Назир Сафаровнинг ижод чўққиси бўлди. Унинг ўнлаб драматик асарлари, машҳур публицистик асарларидан қатъи назар, биргина Жиззах қўзғолонининг юксак бадиий тасвирининг ўзигина уни унутилмас сиймога айлантирди.

Жиззах қўзғолони тарихини тирилтириш учун, адолатни жонлантириш учун Назир Сафаров озмунча тер тўккани йўқ. Маълумки, қўзғолоннинг изларини йўқотиш, уни тарих саҳифаларидан ўчириб ташлаш учун чоризм тиш-тирноғи билан ҳаракат қилган эди. Подшо тузуми қўзғолон воқеаларинигина эмас, унинг оқибатларини ва энг муҳими тирик шоҳидларни ер остига кўмиш учун ҳаракат қилди.

Жазо отряди халқни Учтепа ва Қили чўлларига сургун қилиш олдидан аёвсиз ўққа тутди. Отишма пайтида халқнинг не куйларга тушганини ёзувчи шундай ҳикоя қилади:

— Милтиқни ушлаб кўрмаган халқ боши устида минглаб милтиқ отилди. Тўпларнинг гумбурлаган овозидан сўнг ҳамма жонидан умид узганди. Оталар, оналар ўз бағридаги фарзандларини бешафқат ўлимдан сақлай олмасликларига кўзлари етгач жон-жаҳдлари билан хитоб қилишарди: «Қоч, болам, қоч!» Қаёққа қочиб бўларди? Олд томонимиз чакалакзор, орқада баланд пахса девор.

Мана шу ур-тўполонда ёш Назирқул ҳам ўқларга рўпарама-рўпара турибди. Чакалакзорга ўзини урай деса, бир ўқдан қочиб минг ўққа тутилади. Девордан ошай деса, бўйи етмайди. Шунда девор ошаётган чоллардан бирининг этагига ёпишади.

— Қўйиб юбор, деди дарғазаб чол, — ҳикоясини давом эттиради адиб, — қўйиб юбор... — Этагини силтаб торта бошлади чол. Бошимга тушаётган тепкига қарамай осилиб тураверди. У мени судраб деворнинг ярмигача кўтарди-ю, ҳоли етмай лойхонага қулаб тушди. Бир вақт қарасам, чолнинг яктаги менинг қўлимда, ўзи қутулганига шукур қилиб оёқ яланг чопиб кетяпти...

Бу ҳикояларнинг асл мағзини ёзувчининг ўз тилидан бир неча йиллар муқаддам Учтепа чўлининг қоқ бағрида, ўша унутилмас учрашувимизда эшитганимни эслайман. Дастлаб, бу воқеалардан ана шундай хабар топган эдим. Кейинчалик «Кўрган-кечирганларим» саҳифаларида бирмунча тартибга тушган, бадиий сайқал топган тарихий воқеалар конкретлашган ҳолда ўқидим, таққослайман: ҳаёт ҳақиқати бир-бирини нақадар тўлдиради.

Тарихий манбалардан маълумки, «оқ подшо ҳазратлари» дастлаб Жиззах қўзғолончиларига қўшиб бутун уезд аҳолисини ёппасига қириб ташлаш ҳақидаги «фармони олийга» имзо чеккан эди. Кейинчалик бу жазо халқни биёдек чўлларга умрбод бадарға — сургун қилишдек «шафқат» билан алмаштирилди. Бироқ озиқ-овқатсиз ва сувсиз Учтепа ва Қили чўлларига сургун қилиш бир зумлик отиб ташлашдан кўра анчайин оғирроқ ва шафқатсизроқ жазо эди. Отилганга бир ўлим, сургунда эса кунига минг ўлим кутарди. Ўшанда чўлларга сургун қилинган халқ тақдир ҳукмидан нолиб: «оқ подшо биздан қўрғошин ўқини ҳам қизғанди» деб ингради.

Сургунликдаги бадарға кунлар бошланди. Ёзувчи эслайди:

—Онам бошоқдан битталаб эзғилаб олинган буғдойдан қўғирмоч қовуриб кафтимизга бештадан санаб солар экан, ҳар биримизга уқтиради: «Баднафслик қилиб, қўғирмочни бирданига еб қўйманглар. Бир дона-бир донадан оғизларингга солиб, шимиб-шимиб, сўнгра чайнасаларинг холвайтар егандек маза қиласизлар, деб юпатарди. Бир неча кун ичида Қили ва Учтепада минглаб жон ғимирлаб қолди. Ғимирлаган жон борки, тирикчилик ғамида овора. Бу одамлар орасида суратигина одам, гавдасини судрашга ҳоли етмаганлар қанча эди.

Шу суҳбатдан кейин Назир ака назаримда бундан ярим аср муқаддам Учтепада қазилган ўчоқларнинг, қамишдан тикланган капаларнинг ўрнини топгандек, чўл бағрига ўйчан термулар ва ҳорғин нигоҳини бир нуқтадан узмай ҳикоя қилишда давом этарди:

— Сувсиз, озиқ-овқатсиз, бошпанасиз чўлу биёбонда одамлар бир-бирига меҳрибон эди. Улар яшаш учун курашдилар, бу курашда бирбирларига мададкор эдилар. Биринчи навбатда кексаларга ва болаларга қамиш капалар қурилди. Кеча-кундуз тиним йўқ, оёқ-қўлимиз тиканга тўлиб қамиш излаб кетардик: Учинчи куни дадам бизга ҳам капа қуриб бердилар. Кечагидек эсимда: кетмон-ўроқ йўқлигидан қўллари тарам-тарам бўлиб кесилган дадамнинг афт-ангори, кийимлари жангдан чиққандек қип-қизил қон эди.

Сафар тақозоси билан неча йиллар муқаддам шу ҳикояни ёзувчининг ўз тилидан ва энг муҳими, ўша машъум воқеалар кечган Учтепанинг қоқ ўртасида тинглаганда бу чўлларнинг ҳар қарич ери, ҳар сиқим тупроғи минг-минглаб бегуноҳ кишиларнинг, масъум гўдакларнинг қони ва кўз ёшига қорилганини тасаввур қилиш қийин эмасди. Орадан озгина фурсат ўтиб «Кўрган-кечирганларим»нинг давоми — «Наврўз» романи ўқувчилар қўлига тегди. Бу икки асар воқеалари тарихий шажара жиҳатидан бири иккинчисининг давоми бўлса-да, айни пайтда улар орасида катта чегара йўқ. Биз «Наврўз»да ҳам Жиззах халқининг аянчли қисматини Назирқул кўзи билан яна бир бор кўрамиз. Бу тасвир, бу ҳикоя услуби ва бу фожиалар бўёғи бизга жуда таниш:

— Отишмалардан буён бир қанча вақт ўтган бўлса ҳам, — давом этади ёш Назирқул, — ухлолмай қийналаман.

— Ухла, қўзим, — ёш болалардай аллалайди онам.

— Нега ўзингиз ухламайсиз? — зорланиб сўрайман.

— Ухла, мен ҳам ухлайман.

— Уйқум келмаса нима қилай?

— Кўзингни юмиб ёт!

— Кўзимни юмиб ётсам ҳадеб аноилар кўзимга кўриняпти.

— Ким у?

— Сургунда очдан ўлиб кетганлар...

Қачонки, «Кўрган-кечирганларим» ва «Наврўз» ўқувчилар қўлига тегиб, Жиззах қўзғолонининг барча фожиалари аён бўлгач, мен ўшанда оқсоқол ёзувчи Учтепада, сочларига оқ оралаган, ёши бир нуқтага етган чоғида ўз умрининг оғир кунлари ва хотиралари кечган бу кўчаларда ярим асрдан сўнг нималарни излаб келганлигини ҳис қилдим. Ёзувчи ўз халқининг изларини, улар орасидан ўз ёшлигини, тенгсиз фожиалар қуршовида ўтган аёвсиз болалик кунларини излаб келгандек туюлди менга. Ёзувчи, ўша кунлар қандай ўтмасин — унинг хоҳ қувноқ, хоҳ ғамгинлигидан қатъи назар — ўз халқининг тақдирига боғланган ёшлик умрининг унутилмас, доимо ўзига чорлагувчи, кексаликда ва хусусан ўша хотиралардан узоқроқ кетган сайин ўзига оҳанрабодек тортувчи унутилмас изларни сўроқларди. Чўллар ўзгарган, йўллар ўзгарган, давр ва замон тубдан янгиланган, лекин тарих тарихлигича турар, у ёзувчи кўз ўнгидан бир-бир ўтиб, назаримда, бўлажак китоб саҳифаларига тушиб борар эди. Демак, авлодларга йўл олади. Боболардан келгуси авлод учун тарих ҳақиқатидан кўра буюкроқ мерос бўлармикан? Ҳақиқатни айтишдан кўра ноёб фазилат бормикан?

Агар бугун ёзувчи ўз бахтидан энтикса, бу бежиз эмас. Бу бахтга элтган йўллар, сўқмоқлар нақадар оғир бўлганди...

Шароф УБАЙДУЛЛАЕВ.

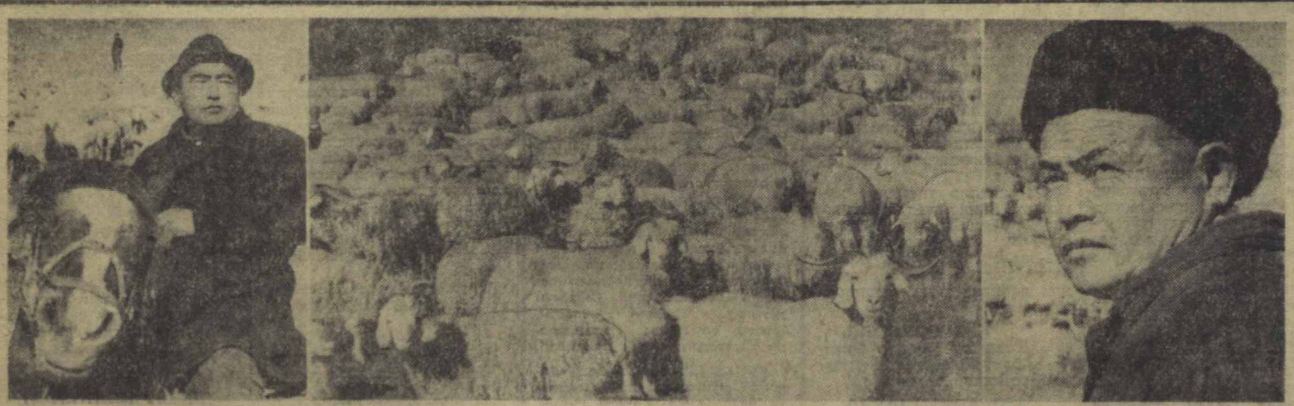

Республикамиз чорва яйловларида қишлов бехатар ўтказилмоқда, қўйлар, хусусан бўғоз совлиқлар зоотехника қоидалари асосида парвариш қилинмоқда, айни кезда қўзилатиш мавсумига пухта тараддуд кўрилмоқда. Суратда (чапдан ўнгга): Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхознинг бош чўпонлари Т. Пардаев ва Х. Кўшкинбоевлар отарида юқори семизликда парваришланаётган қўй-эчкиларни кўриб турибсиз. Моҳир бош чўпонлар бу йил мавсумда ҳар 100 бош жайдари қўйдан 135 тадан соғлом қўзи олишга аҳд қилишган.

А. Тўраев фотоси.

ЧОРВАЧИЛИК-ЗАРБДОР ФРОНТ

МАҲСУЛДОРЛИК ОШМОҚДА

Сурхондарё областининг чорвадорлари КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV ва XV пленумлари қарорларини ўз амалий ишларида дастуриламал қилиб, гўшт, сут ишлаб чиқариш бўйича тўрт йиллик планни аллақачон ошириб бажардилар. Гўшт, сут, тухум ишлаб чиқаришнинг ўртача йиллик ҳажми тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 32—34 процентга ўсди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Чорвачилик ходимларининг 1979 — 1980 йил қиш фаслида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қарорига жавобан областдаги илғор колхоз ва совхозларнинг чорвадорлари қиш мавсумида ҳам маҳсулот етиштиришни ошириш, сифат ва самарадорликни янада яхшилаш учун изчиллик билан курашяптилар.

— Чорвадорларнинг энг муҳим ва бош вазифаларидан бири, — дейди суҳбатда Ленин йўли районидаги Ленин номли совхоз чорвачилик комплексининг мудири Э. Маматқулов. — Чорвачилик маҳсулотларининг барча турларини ишлаб чиқариш ва тайёрлашни янада кўпайтиришдан иборатдир. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида мамлакатда гўшт ишлаб чиқаришни янада ошириш маҳаллий партия, совет органлари, мутахассислар, барча чорвачилик ходимларининг юксак бурчи эканлигини алоҳида таъкидлади. Бунга амалий иш билан жавоб бераётган чорвачилик комплексининг ходимлари дастлабки катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Давлатга гўшт сотиш 1979 йил плани 85 тоннага ошириб бажарилди. Давлатга 800 тоннадан зиёд сут маҳсулоти етказиб берилди.

Қиш мавсумида чорва маҳсулотлари етиштиришнинг кўпайишига молларнинг қатъий рацион асосида озиқлантирилаётганлиги, комплексдаги барча ишларнинг илғор тажрибалар ва фан асосига қурилганлиги туфайли эришилмоқда. Чорва маҳсулотларини қиш фаслида кўпайтириш Бутуниттифоқ мусобақасида актив иштирок этаётган пешқадам сут соғувчилардан Бектош Қобилова ва Ойсанам Турдиевалар ўзларига биркитиб берилган ҳар бош сигирдан 4300—4500 килограммдан сут соғиб олишга муваффақ бўлдилар.

Жарқўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли совхознинг биринчи сут-товар фермаси ходимлари ҳам социалистик мусобақада ўрнак кўрсатяптилар. Бу ферма коллективи ноябрь ойи ўрталаридаёқ 1979 йил планини ошириб адо этиб, давлат тайёрлов пунктларига 331,3 тонна сут етказиб берган эдилар. Шундан бери ўтган бир ярим ой мобайнида зиммага олинган юксак мажбурият ҳам ошириб уддаланди. Ферманинг илғор сут соғувчиларидан Р. Маматқулова ва Ш. Қурбонова ўртоқлар ўз боқимларидаги ҳар бир сигирдан 2500—3000 литрдан сут соғиб олдилар.

Шунингдек, Сариосиё районидаги «Ленинизм» колхози сутчилик фермаси коллективи ҳам қолоқликдан чиқиб, илғорлар сафига ўтиб олди. Улар пландаги 139 тонна ўрнига давлатга 219 тонна сут сотиб, йиллик топшириқни анча ошириб бажардилар. Фермадаги 111 бош сигирнинг ҳар биридан 2110 килограммдан ошириб сут соғиб олинди.

Бу фермага моҳир чорвадор Рўзигул Муродова раҳбарлик қиляпти. У ҳали ёш бўлишига қарамай сутчилик фермасида коллективни уюштириш, уларни юксак чўққиларни забт этиш ишига сафарбар этишга эришмоқда. Ферма ходимлари чорва молларини қишловини кўнгилдагидек ташкил этдилар: барча бинолар ўз вақтида сифатли ремонт қилинди, иситиш системалари ишга солинди, дағал хашак, аралаш ва ширадор озуқа запаслари етарли миқдорда жамғариб қўйилди. Чорвадорлар қиш синовларидан муваффақиятли ўтиш ва маҳсулотларни сира камайтирмай, балки янада кўпайтириш учун курашяптилар.

— Қиш сийламайди, балки синайди, — дейди Шеробод районидаги «Коммунизм» совхозининг донгдор бош чўпони М. Қулмаматов, — хўжалигимиз қўйчивонларининг 1979 йилги мусобақасида отаримиз чўпон-чўлиқлари ғолиб чиқишди. Ҳар 100 бош совлиқдан 155 тадан соғлом қўзи олиб зиммага олган мажбуриятимизни ошириб бажардик. Партия ва ҳукуматимизнинг социалистик мусобақани қиш даврида авж олдириш ҳақидаги қарори биз қўйчивонларни янги марраларга илҳомлантирмоқда. Чўпон-чўлиқларимиз қўйларни қишдан семиз ва соғлом олиб чиқиш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш, озуқалардан самарали фойдаланиш, бирор бош қўйнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик учун курашяптилар.

Дарҳақиқат шундай. Қоракўлчиликка ихтисослаштирилган бу хўжалик коллективи бундан қарийб икки ой олдин давлатга гўшт, жун, қоракўл тери, тухум сотиш планларини шараф билан бажариб, пландан ошиқча кўплаб чорва маҳсулотлари сотдилар. Совхоз чорвадорлари қишловни муваффақиятли ўтказиш билан, тўл олиш компаниясига ҳам ҳозирданоқ пухта ҳозирлик кўряптилар.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХАБАРЛАРИ

ЯНГИЙУЛ. Калинин номли колхознинг Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Тожихон Ҳамробекова бошлиқ бригадаси коллективи ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан ошириб «оқ олтин» хирмони кўтарди. Аҳил коллектив бу йилги мўл ҳосилга ҳам пухта замин ҳозирламоқда. Шудгор сифатли ўтказилди, ерларга минерал ва маҳаллий ўғитлар солинди. Ҳозирда сув йўлларини тартибга келтириш, маҳаллий ўғит жамғариш қизғин бормоқда.

Л. МИРЗАЕВ.

ШОФИРКОН. 1241 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарган «Ўзбекистон» колхозида янги йил мўл ҳосили учун замин яратилаётир. Ерларнинг шўри ювиляпти, маҳаллий ўғит жамғариляпти. Бу ерда техника ремонти ҳам бошлаб юборилган.

Б. ВАЛИЕВ.

ОҚҚЎРҒОН. Она-Ватанга ўтган йили 12 минг 250 тонна «оқ олтин» армуғон этган С. Сегизбоев номли совхозда қишки ишлар муваффақиятли ўтказиляпти. Ариқ ва зовурларни тозалаш, техника ремонти, маҳаллий ўғит жамғариш уюшқоқлик билан олиб борилаётир.

М. БЕРДИҚУЛОВА.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

АФҒОНИСТОН РЕВОЛЮЦИЯСИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР

● ДАМАШҚ. Бабрак Кармал бошчилигидаги АДР ҳукуматининг сиёсий-иқтисодий ва ҳарбий ёрдам сўраб Совет Иттифоқига мурожаат қилганлиги 1978 йил Апрель революциясининг ғалабаларини ҳимоя қилиш йўлидаги қонуний тадбирдир, дейилади Сурия Коммунистик партиясининг бу ерда тарқатилган баёнотида. Дўстлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага биноан Совет Иттифоқи берган қардошлик ёрдами, деб таъкидланади баёнотда, империалистик агрессияга ва халқаро реакциянинг фитналарига қарши курашаётган халқларнинг озодлиги ва мустақиллигини мустаҳкамлашга қаратилган СССРнинг ленинча ташқи сиёсати қатъийлигидан далолат беради. Америка империализми, Пекин раҳбарлари, тараққиёт душманлари Афғонистоннинг янги раҳбарларини бадном қилиш билан бирга ўз жиноятларидан эътиборни чалғитишга ҳам уринмоқдалар.

● БАЙРУТ. Афғонистондаги Апрель революцияси Америка империализмига ва унинг иттифоқчиларига урилган қудратли зарба бўлди, шу боисдан ҳам реакцион кучлар аввал бошданоқ унга қутуриб ҳужум қила бошлаган эдилар, деди Фаластин Озодлик демократик фронтининг бош секретари Н. Хаватма. Мана шу кучлар Афғонистондаги илғор революцияни пора ёрдамида, сотқинларни юбориш йўли билан, уларга қурол ва молиявий маблағ бериш орқали бўғиб ташлашга уриндилар, деди у. Бироқ, афғон халқи аксилинқилобчиларнинг кирдикорларига ҳамда империалист ва реакцион кучларнинг душманлик ҳаракатларига қарши тура олди. Америка империализми ва унинг иттифоқчилари ҳозир Афғонистон революциясига қарши ташвиқотчилик шовқин-суронини кучайтириб, Афғонистоннинг ички ишларига ҳамон зўр бериб аралашмоқдалар, уни империализм ва реакция ҳукмронли доирасига яна гирифтор қилишга уринмоқдалар, деб таъкидлади Н. Хаватма. Фаластинлик араб халқи Афғонистон революциясини ва унинг ташқаридан революцияга дағдаға қилаётган кучларга зарба бериш учун Совет Иттифоқининг интернационал ёрдамидан фойдаланиш ҳуқуқини зўр қатъият билан қўллаб-қувватламоқда.

● ДЕҲЛИ. Америка империалистлари, уларнинг хитойлик шериклари, шунингдек Покистондаги ҳарбий режим Афғонистондаги Апрель революциясини тугатишга уринмоқдалар, деб ёзади Ҳиндистон Коммунистик партиясининг органи «Нью эйж» газетаси. «Афғонистон ва унинг халқи манфаатлари йўлидагина эмас, регионимиздаги тинчлик ва стабиллик йўлида, шу жумладан Ҳиндистоннинг ўз хавфсизлиги манфаатлари йўлида ҳам Афғонистон революциясини балоқазолардан сақлаб қолиш лозим», — деб таъкидлайди газета.

Ҳиндистон Компартияси (марксчи) сиёсий бюроси ўз баёнотида ҳинд халқини «Совет Иттифоқига хуруж қилаётган кимсаларнинг ҳаммаси аслида америкалик империалистларни ҳимоя қилаётганликларини ҳамда Америка империализми ва унинг гумашталари Ҳиндистон учун нақадар хатарли эканини инкор қилаётганликларини» тушуниб олишга чақирди.

«Афғонистон халқи ва унинг халқ демократик режими, — дейилади баёнотда, — Апрель революциясининг ютуқларини ривожлантириш ва реакционерларнинг қайтиб келишига халақит бериш учун ўзларига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилмоқдалар. Шу дамларда Афғонистон халқи ва унинг халқ демократик режими билан бизнинг бирдамлик билдиришимиз ва уларни қўллаб-қувватлашимиз ғоят ўринлидир».

(ТАСС).

ПОРТУГАЛИЯДА КОНСЕРВАТОРЛАР ҲУКУМАТИ ТУЗИЛДИ

Лиссабондаги Ажуда саройида 3 январь куни Социал-демократик партия раҳбари Са Карнейру бошчилигидаги янги Португалия ҳукуматини қасамёд қилдириш ва лавозимига ўтказиш маросими бўлиб ўтди. Янги кабинетга бултур декабрда бўлиб ўтган ялпи оралиқ сайловда парламентда кўпчилик овоз олган консерватив «демократик уюшма» деб аталган уюшма партияларининг вакиллари киритилди.

Маълумки, Португалия президенти генерал Рамалью Эанеш кейинги икки йилдан кўпроқ вақт мобайнида мамлакат узлуксиз бошидан кечириб келган ҳукумат танглигини бартараф этиш учун бир палатали парламентга мана шу навбатдан ташқари сайловни ўтказишга қарор қилган эди. Бўлиб ўтган сайлов шу йил октябрда бўладиган навбатдаги парламент сайлови ўрнини олмайди, сайланган парламент эса амалдаги конституцияни қайта кўриб чиқиш ҳуқуқига эга бўлмайди. Шу тариқа декабрь сайлови келгусидаги сиёсий жангларнинг ўзига хос катта машқи бўлди. Бу сайлов 1974 йил 25 апрелда фашизмга қарши ўтказилган революциядан кейин 5,5 йил ўтгач Португалиядаги сиёсий кучларнинг мавқеи қандайлигига равшанлик киритди.

Сайлов натижасида Португалия Компартияси парламентдаги ўз вакилларини анча кўпайтирганлиги, 250 депутатлик мандатидан 44 тасини қўлга киритганлиги маълум (1976 йилги сайловда 40 мандат олган эди). 33 мандатдан маҳрум бўлган Португалия Социалистик партияси катта мағлубиятга учради. Энди парламентда унинг атиги 74 вакили қатнашади. Сиёсий обзорчиларнинг фикрича, Социалистик партия ўнг кучларга ён бериш сиёсатини ўтказганлиги ва коммунистлар билан ҳамкорлик қилишдан бош тортганлиги сабабли мана шундай мағлубиятга учради. Сайловчилар ўртасида социалистларнинг мавқеи пасайганлиги сабабли «демократик уюшма»га бирлашган консерватив партиялар кўпчилик — 128 та депутатлик мандатини олишга муваффақ бўлдилар.

Янги йил арафасида республика президенти сиёсати партиялар билан ўтказган маслаҳатлашувлар чоғида Португалия Коммунистик партиясининг бош секретари А. Куньял Португалия Компартияси янги ҳукуматнинг демократик режимга қарши қаратилган сиёсатига қатъий оппозицияда бўлишини айтди. Коммунистик партия кабинетнинг состави хусусида ташвиш чекаётганини давлат бошлиғига изҳор этди, чунки бу кабинет «капиталистлар, помешчиклар ва чет эл империализмининг манфаатларини кўзлаб. Португалия халқининг ғалабаларига ҳужум қилади ва конституцияда белгиланган тузумни ўзгартиришга уринади», деди у.

Кўпчилик сиёсий кузатувчиларнинг фикрича, парламентдаги мўрт кўпчиликка таянувчи янги ҳукумат ҳозир Португалия олдида турган асосий проблемаларни ҳал қила олмайди.

О. ШИРОКОВ, (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **СОФИЯ.** Бу йил Болгарияда умумий мажбурий ўрта таълим системасига ўтиш ниҳоясига етади. Шу билан бирга БКП Марказий Комитети 1979 йил июль Пленуми тасдиқлаган янги таълим системаси жорий этила бошлайди.

Янги системада болаларнинг мактабгача тарбияси ишига алоҳида ўрин ажратилган. Бу нарса шу билан боғланганки, болалар келажакда ҳозиргидек 7 ёшдан эмас, 6 ёшдан мактабга борадилар.

● **РИМ.** «Монтефибре» концернининг химия заводи меҳнаткашларидан 2.700 киши ғалабага эришди. Улар бир ой давомида маъмуриятнинг оммавий ишдан бўшатиш тўғрисидаги қарорига қарши норозилик белгиси остида корхона цехларини ишғол қилиб турдилар. Кескин кураш натижасида компания ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга ва кишиларни ишдан бўшатмаган ҳолда корхоналарни реконструкция қилишга мажбуран рози бўлди.

● **БАҒДОД.** Ироқ революцион қўмондонлиги кенгаши мамлакатнинг 1980 йилга мўлжалланган давлат бюджетини 14 миллиард 103 миллион динор миқдорида тасдиқлади. Бу республика тарихида энг катта бюджетдир. У ўтган йилги бюджетдан 4,6 миллиард динор кўпдир.

(ТАСС).

КАТТА САНЪАТ СОҲИБАСИ

ГАЛИНА СЕРГЕЕВНА УЛАНОВА ЮБИЛЕЙИ

Мактаб ўқувчилари тутадиган оддийгина катак дафтар. Бу дафтар оддий бўлса ҳам унинг ноёб томонлари бор. Чунки унда Галина Уланованинг артистлик йўлининг муҳим босқичлари тасвирланган. Бу ўзига хос йилномани бутун дунёда рус рақсининг нафосати ва юксак латофати тимсоли бўлиб қолган рақкосанинг ўзи ёзган.

«1928 йилнинг 16 майи. Билим юртини битириб чиқишга бағишланган спектакль». Ўша пайтда ҳали жуда мурғак бўлган артист қиз Ленинград хореография билим юрти намойиш қилган машҳур «Шопениана»да қатнашгандан кейин дафтарига мана шу сўзларни ёзиб қўйган эди.

Галина Сергеевна ўзининг кеча ўн йиллик тинимсиз ва машаққатли меҳнатини қамраб олган ижодий таржимаи ҳолини худди ўша пайтдан бошлаган эди. Жуда кўп санъат мухлисларини ҳайратга солган ажойиб гастроллар, спектакллар, концертлар, шунингдек ўнлаб роллар — Одетта, Одиллия, Жульетта, Жизель, Золушка ва бошқалар катта санъатнинг нодир мулки бўлиб қолди ва совет балетининг дурдонаси сифатида эъзозланади.

— Мен ҳеч қачон кундалик дафтар тутган эмасман, — дейди Галина Сергеевна. — Ўқишни битирган пайтимдан бери мамлакатимизда ва чет элларда томошабинлар ҳузурига чиққан кунларимни мунтазам равишда ёзиб боришни одат қилганман, ўйнаган ҳамма ролларим ва концерт номерлари шулар жумласига киради.

Галина Сергеевна Уланова билан унинг юбилейи арафасида суҳбатлашишга тўғри келди. Бу — босиб ўтилган йўлга назар ташлашга, катта ва шонли ижодий турмушни эсга олишга арзийдиган пайт. Аммо Галина Сергеевна ҳайратомуз ва қандайдир жуда табиий, фақат ўзигагина хос бўлган камтарлиги ва одамийлиги билан ажралиб туради. Чунки у ўзи ҳақида жуда кам ва хоҳлар-хоҳламас гапиради. Бироқ Большой театрда ўзи тарбиялаётган шогирдлари тўғрисида гап очилганда ўзида йўқ яйраб кетади. Унинг санъаткорлик тақдирини мана шу шогирдлари давом эттираётганлиги билан фахрланади. Раққоса саҳнадан кетса ҳам театрдан кета олмади, ўз маҳоратини ёшларга ўргатмоқда.

Галина Сергеевна ўттиз беш йилдан кўпроқ вақтдан бери Большой театр билан чамбарчас боғланган. У ўзининг энг яхши ролларини шу театр саҳнасида ижро этган. Бу коллектив билан бирга ўнлаб мамлакатга бориб жаҳонга машҳур бўлган. Шу ерда у СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлган.

У ўзининг юбилей куни, демак, кеча, 8 январь куни шу ерда дўстлари, ҳамкасблари, шогирдлари қуршовида бўлди. Санъаткор ўртоқлари унинг шарафига «Шчелкунчик» спектаклини кўрсатдилар. Шу куни катта санъат соҳибаси бўлмиш ажойиб раққосага меҳр-муҳаббат ва миннатдорчилик сўзларини яна бир бор қизғин изҳор этдилар.

(ТАСС).

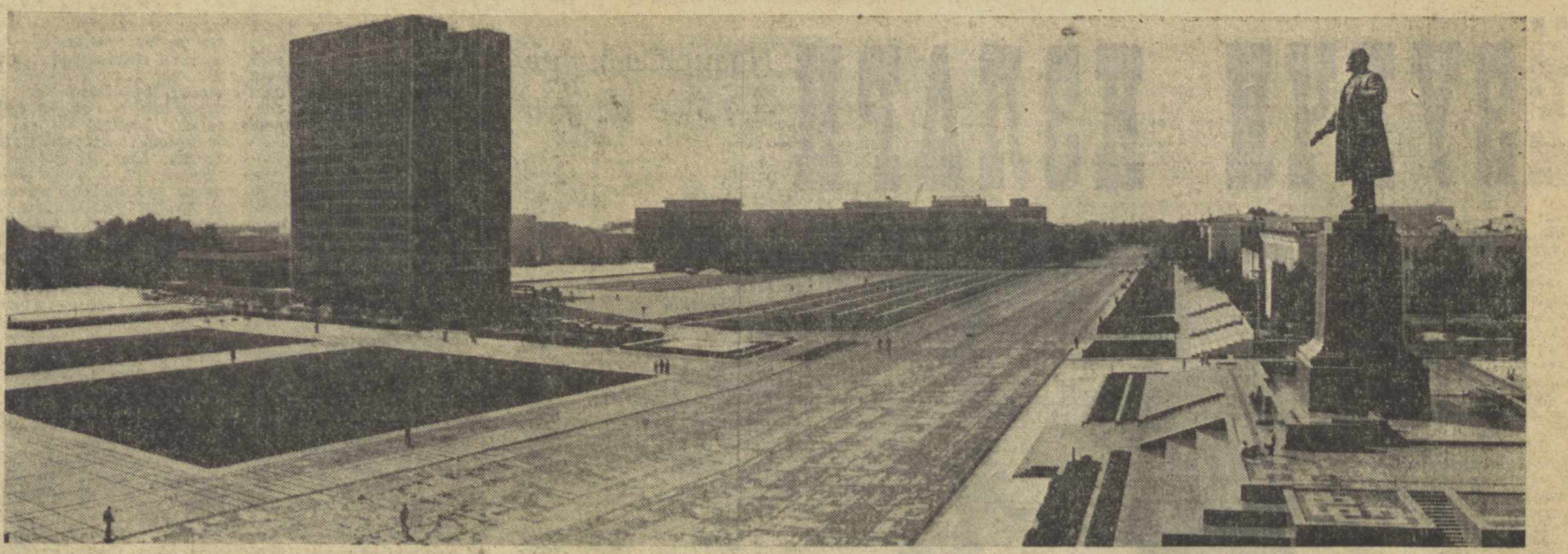

Суратда: Тошкент. В. И. Ленин номли майдоннинг умумий кўриниши.

А. Авазов ва Р. Шагаев (ЎзТАГ) фотоси.

Ахборот

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

МАДАНИЙ ҚУРИЛИШЛАР

Шуманай районидаги Гагарин номли совхозда маданий-маиший хизмат кўрсатадиган объектлар қурилиши йил сайин кенгайтирилмоқда. Янгидан қурилган 300 ўринли клуб, иккита кутубхона, ҳаммом, ҳар бўлимда биттадан медицина пункти ишлаб турибди. Ҳар йили 15—20 оила янги уй-жойга кўчиб ўтиб, ҳовли тўйлари ўтказишмоқда.

Совхозда 640 ўринли ўрта мактаб қурилиши бошлаб юборилди. Уни Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигининг 12-қурилиш трестига қарашли 5-механизациялашган кўчма колонна коллективи қурмоқда. Совхоз марказидаги хонадонлар эса табиий газдан баҳраманд бўлмоқда.

ТЕЖАМКОРЛИК — БОШ МЕЗОН

Қорақалпоғистон АССР марказлаштирилган юк ташиш автотрести коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини ажойиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш мақсадида иқтисод ва тежамкорликни бош мезон қилиб ишламоқдалар.

Автотрестга қарашли автокорхоналарда шу кунгача салкам 700 тонна бензин, 87 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тежаб қолишга муваффақ бўлинди. Бу ишда 91, 116-автокорхоналар шоферлари яхши натижаларга эришмоқдалар. Ў. Бекжонов, М. Пирниёзов, Б. Жақсимуродов, Ж. Султонов, А. Абдиғаффоров каби ўнлаб шофёрлар йил мобайнида 1800—2200 литрдан ёнилғи тежаб қолдилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

ҚИШЛОҚ ОТЧОПАРИ

Ғиждувон районидаги К. Маркс номли колхозда отчопар қуриб битказилди. У 21 гектар майдонни эгаллайди. Бу ерда югуриш йўлларидан ташқари чавандозлар учун манеж жиҳозланган, отхоналар қурилган.

Отчопар пайчилик асосида барпо этилди: яқин атрофдаги бир қанча хўжалик пул ажратди. Юзлаб колхозчилар ишдан бўш вақтларида ҳашарга чиқишди. Бу ерда очилаётган янги секция учун эса Энгельс номли, «Гулистон», «Коммунизм», «Пахтаобод», Калинин номли, Айний номли колхозлар зотли чопағон отлар ажратишди.

От спорти секцияси янги отчопар ҳузурида ягона эмас. Махсус бинода кураш ва самбо беллашувлари, стол тенниси, шахмат ва шашка машғулотлари учун хоналар ажратиб берилган. Тренерлик қилиш учун тажрибали мутахассислар таклиф этилди.

Бу ерда чавандоз йигитларнинг мусобақалари, халқ ўйинлари ўтказилади, бадиий ҳаваскорлик коллективлари ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТУПЛАР, ОЧКОЛАР

● **ФУТБОЛ.** Олмалиқда ўсмирлар ўртасида мини-футбол бўйича анъанавий мусобақа ўтказилмоқда. Ғолиблик учун беллашувда 11 команда иштирок этмоқда. Бугунгача мусобақа иштирокчилари уч мартадан майдонга тушдилар. Учинчи тур учрашувларида тошкентлик футболчилар бухоролик тенгқурларини 6:0 ҳисобида мағлубиятга учратган бўлсалар, Самарқанд ва Қарши командалари ўйинида ҳисоб очилмади. Иккинчи кичик группага кирувчи коллективлар ўртасидаги ўйинлар ҳам қизиқарли бўляти. Тошкент области вакиллари урганчлик футболчиларни қабул (6:0) қилишган бўлса, нукусликлар янгиерликлар билан (2:0) куч синашдилар. Ҳозирча биринчи кичик группада самарқандлик футболчилар беш очко билан олдинда боришмоқда. Иккинчи группада Тошкент области, Янгиер ва Нукус командалари тўрттадан очко тўпладилар.

● **ДЗЮ-ДО.** Тошкентда «Динамо» кўнгилли спорт жамиятининг республика Совети биринчилиги учун шахсий мусобақа ўтказилди. Беллашувларда И. Пак, Ю. Янширов, Ф. Азимов, Қ. Бозоров, М. Холиқов, В. Аникин, С. Свешниковлар муваффақият қозонишди.

● **ХОККЕЙ.** ЦСКА командаси океан ортида ўтказган сафар учрашуваларини ниҳоясига етказди. Профессионал хоккейчилардан тузилган командалар билан ўтказилган бешта учрашувдан учтасида совет хоккейчилари ғалаба қозонишди. Икки учрашувда имконият бой берилди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ФАРЗАНД. ОИЛА. КОЛЛЕКТИВ.

ЎНТА БЎЛСА ЎРНИ БОШҚА...

Оиланинг аҳиллиги ва мустаҳкамлиги кўп жиҳатдан фарзандларга боғлиқ. Фарзанд икки дилдаги меҳр-муҳаббат риштасини янада маҳкамроқ боғлайди. У борки оилада шоду хуррамлик, тўй-томоша, рўшнолик, бахт-саодат бўлади. Ҳаётимизда ували-жували, серфайз, серфарзанд оилалар, улар туфайли эса эл-юртда иззат-ҳурмат топаётган табаррук онахон ва отахонлар кўп. Уларнинг ҳаёт йўли, айниқса фарзанд тарбиясида орттирган бой тажрибалари ҳаммага намунадир. Бундай оилалардаги ҳамжиҳатлик, меҳр-оқибат, самимийлик албатта фарзандлар тарбиясига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Ҳар бир ота-онанинг ўзаро муносабати, бир-бирларига самимий иззат-ҳурмати ўғил-қизлар учун ҳам катта ҳаёт мактаби ролини ўтайди. Бундай оилаларда тарбия топаётган ёш авлод ўз ота-оналари сингари меҳнатсевар, сахий, инсонпарвар бўлибгина қолмасдан балки ҳаётимизнинг ҳамма жабҳаларида ўзларининг ҳалол меҳнатлари, юксак ахлоқ-одоблари билан ҳам ҳурмат қозонмоқдалар.

Орамизда серфарзанд, серфайз оилалар кўп. Улар билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Халқимизнинг «Ўнта бўлса ўрни бошқа» деган нақли билан таърифланган оиладаги серфарзандлик умр мевасининг баракали ҳосили демакдир. Бу ўринда Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги Янги шаҳар маҳалласида истиқомат қилаётган Кимё опа Юсупованинг оиласини мисол қилиб келтириш мумкин. «Яхши она, яхши қайнона бўлса шунчалик бўлади-да»,— деб тилларидан бол томиб ҳавас билан сўзлашади маҳалла аҳли. Кимё опа олти ўғил, икки қиз ўстирди, тўрттовини уйли-жойли қилди. Келинлари унинг бағрида бола-чақали бўлишди. Набиралари бир-биридан ширин, ёқимтой бўлиб ўсмоқда.

Ишнинг катта-кичиги бўлмайди. Ҳамма гап жон-дилдан берилиб меҳнат қилишда. Ким ҳалол меҳнат қилса, меҳнатидан, албатта, барака топади, роҳатини кўради, — дейди Кимё опа. У фарзандларини ана шундай руҳда тарбиялади. Уч ўғли — Жонибек, Хуршид, Жамшид кондитер фабрикасида қандолатчилик қилишмоқда. Бошқа фарзандлари ҳам оддий ишчиликни танлашди. Ҳозир бу оилада қирқта ҳунар эгалари бор, десак янглишмаймиз. Ўзаро иноқлик, бир-бирларини ҳурмат қилиш оила аъзоларининг онгига сингиб кетган. Фарзандлар оиладаги ҳамма ишларни ўзаро тақсимлаб олишган. Ўғил болалар ҳатто овқат тайёрлашни, кир ювишни, дазмол босишни ҳам билишади. Қизлар эса ўз навбатида асбоб-ускуналарни тузатишдан тортиб уй-рўзғор ишлари билан боғлиқ ҳамма юмушларгача ўргатилган. Бу ишларда ота-онанинг тадбиркорлиги, ақл-фаросат билан иш тутгани айниқса муҳим аҳамият касб этди. Улар фарзанд тарбиясида болалардаги ташаббус ва мустақилликнинг ота-она томонидан тақдирланиши, бажарилган ишнинг ҳар куни сифатига қараб қабул қилиб олиниши уларда масъулият ҳиссини тарбиялашда муҳим роль ўйнашини жуда яхши билиб, шунга қараб иш тутдилар. Бу табаррук оила фарзандлари ҳозир жамиятимизга ўз ҳалол меҳнати билан катта фойда келтирмоқда.

Ана шу Янги шаҳар маҳалласида яна бир ували-жували оила бор. Аҳад ота ва унинг умр йўлдоши қаҳрамон она Офтобхон ая Жабборовани меҳнатсеварлиги, фарзандларини одобли, оқил, маҳалла юмушига ҳар доим ҳозиру-нозир бўлиб турадиган қилиб тарбиялагани учун ҳамма ҳурмат қилади. Бу оилада ўн бир фарзанд ўсмоқда. Оилада ота-она катта ҳурмат-эътиборга эга. Улар ҳар бир ишни ёши кичик ёки катталигидан қатъи назар барча ўғил-қизлари билан бамаслаҳат, режа билан бажаришга ўрганиб қолишган.

— Аҳад ота билан Офтобхон ая фарзандларига ўзларининг пок қалблари, одиллиги ва донолиги билан ибрат бўлишяпти, — дейди маҳалла комитетининг раиси Хурсанд ака Мелиқулов. — Ўғил-қизлари ўзларидаги энг яхши хислатларни, муҳими— ҳаммага ҳурмат билан муомала қилишни, меҳнатсеварликни ўз ота-оналаридан ўрганишган.

«Она табиий тарбиячидир», — деган эди атоқли педагог Н. К. Крупская. Дарҳақиқат бола тарбиясида ота билан баробар онанинг роли, ўрни алоҳида аҳамиятга эгадир. Халқимизда ҳар ким экканини ўради, бугдой эккан — буғдой, арпа экkan — арпа олади, деган мақол бор. Бунинг маъноси шуки фарзанд кўп жиҳатдан ота-онасига тақлид этади. Яхши нарсани ҳам, ёмон нарсани ҳам улардан ўрганади. Ана шу сабабли ота-онанинг фарзанд олдида масъулият сезиши, унинг кўнглини, руҳини яхши билиб иш тутиши айниқса муҳимдир. Фарзанднинг орзу-умидлари, режаларини ҳисобга олиш, керагида унга тўғри йўл кўрсатиб, зарур ёрдам бериш ота-онанинг асосий вазифасидир. Ўғил-қизга яхши тарбия бермаган ота-оналар кейин пушаймон бўлиб қолишлари аниқ. Тошкент шаҳар Черданцев кўчасида истиқомат қиладиган Ғулом ака Ҳакимов оиласи бунга мисол бўла олади. Бу оилада икки ўғил ва икки қиз вояга етмоқда. Ота-она фарзандлари тарбиясига даставвал лоқайд қараганлари сабабли энди пушаймон қилиб юришибди. Чунки, қўпол, жиззаки бўлиб ўсган ўғилларидан фақат маҳалла аҳлигина эмас, мактаб ўқитувчилари ҳам нолишяпти. Бўйи етиб қолган қизлари ҳам уй юмушларини бажариш у ёқда турсин, қўни-қўшниларининг, ҳатто ота-онасининг иззат-ҳурматини ҳам жойига қўя олмаяптилар. Бу ҳам бўлса, болалар тарбияси ота билан она ўртасида сансолар бўлиб қолгани, фарзандларнинг ўз ҳолига ташлаб қўйилгани сабаблидир. Бу оиладаги ота-онанинг ибрати, фарзандлар бурчи масаласи ҳозир маҳалла-кўй, қўни-қўшниларни ғоят ташвишга солиб қўйгани табиийдир.

Хўш, бу оилада нега бошқа хонадонлардагидек файз-тароват, ўзаро ҳамжиҳатлик, бир-бировини ҳурмат қилиш каби инсоний фазилатлар йўқ? Шу хусусда маҳалладаги баъзи тажрибали, обрў-эътиборли кишилар билан суҳбатлашдик. Уларнинг айтишича аввало оила бошлиқлари фарзандлари олдида арзимаган сабаб билан уриш-жанжал қилиб, ўз мавқеларига путур етказиб қўйишган. Болалар ота-оналари ўртасидаги жанжалли муносабатларни кўриб, турмуш шу экан, деган нотўғри тушунчани ҳосил қилганлар. Бошқача айтганда оиладаги нотўғри маънавий муҳит фарзандлар онгига ҳам салбий таъсир кўрсатган. Бунинг учун эса энг аввало ота-онани айблаш ўринлидир.

«Тарбиячилик санъати бундай қараганда худди ҳаммага маълум, осон ишга ўхшайди. Айниқса ўзи тарбия иши билан амалда, назарияда кам таниш бўлган одам уни енгил, ҳамма ҳам уддасидан чиқа оладиган иш деб ўйлайди». Машҳур педагог К. Д. Ушинский тарбиявий ишнинг туб моҳиятини чуқур таҳлил қилар экан, ана шундай дейди. Дарҳақиқат, бола тарбиясидек ғоят мураккаб иш йўқ. Бу ишнинг на ўлчови ва на муддати бор. Тўғри ва асосли тарбия инсон умрининг мустаҳкам пойдеворидир.

Тошкент шаҳар Октябрь район партия комитети ва меҳнаткашлар депутатлари район Совети ижроия комитети таълим-тарбия ишларига катта эътибор бермоқда. Фарзандлар тарбияси билан фақат оилагина эмас маҳалла-кўй, мактаб коллективлари ҳам яқиндан шуғулланадиган бўлиб қолишди. Чунки ёшлар ўртасидаги тарбиявий ишлар қанчалик яхши йўлга қўйилса, уй-жойларда, кўчада, ишлаб чиқариш коллективларида интизомни бузиш, катталарга нисбатан беҳурмат бўлиш, жиноятни келтириб чиқарадиган сабаблар шунчалик камаяди. Район партия комитети қарори билан бола тарбиясида яхши намуна кўрсатган, маҳаллада янги анъаналарнинг актив иштирокчиси, ташаббускори бўлган, қўни-қўшни, қариндош-уруғлар ўртасида дўстлик, самимийлик, камтарлик, хушмуомалалик каби юксак инсоний туйғуларни тарғиб қилаётган, шунингдек серфарзандлиги ҳамда ўғил-қизларини оқил, тарбияли қилиб ўстирган оилаларга «Намунали оила» деган фахрий ном берилаётгани ҳам бу соҳада муҳим роль ўйнамоқда. Ўйлаймизки, бундай тадбирлар районда ана шундай намунали оилалар сонини кўпайтиришга ёрдам беради.

Фарзандлар тарбияси муҳим ва айни пайтда кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Бу иш билан фақат ота-оналаргина эмас, балки барча меҳнат коллективлари ҳам яқиндан шуғулланишлари лозим.

Х. ТУРСУНОВА,
Тошкент шаҳар Октябрь район партия комитетининг секретари.

Қ. АБДУЛЛАЕВА,
педагогика фанлари кандидати.

Москва кинематографиячилари суратга олган ҳужжатли фильм Тошкентдаги 140-болалар боғчасида кичкинтойларни эстетик тарбиялаш тажрибасига бағишланган. Тўрт ёшли Нодира Мелиқудиева ана шу лентанинг энг ёш қаҳрамонидир. У «Феруза» деб аталган болалар ансамблининг 25 нафар қатнашчисидан биридир.

БАХТЛИ БОЛАЛИК ҲАҚИДА ҚЎШИҚ

«Феруза» ансамбли икки йилдан ҳам камроқ вақт илгари ташкил этилган бўлиб, ана шу мактабгача тарбия муассасаси билан тенгдошдир. Боғчанинг музика раҳбари Ҳакима Мирмаҳмудова ана шу ансамблни ташкил этиш ташаббускори бўлди.

Ҳозирги вақтда ёш артистларнинг репертуарида мамлакатимиз халқларининг ўнлаб қўшиқ ва рақслари бор. Улар ўз болалар боғчаси доирасидан ташқарида — мактабларда, ишчилар клублари ва қишлоқ клубларида 50 дан кўпроқ концерт беришди. «Феруза» ансамбли Халқаро болалар йилида «Санъат байрами» республика конкурсининг лауреати бўлди.

Нодира Мелиқудиева ана шу концертларнинг ҳаммасида доимо қатнашиб келмоқда. Бултур бу қизча Москвада ўз маҳоратини намойиш қилиш бахтига сазовор бўлди. У «Барча халқларнинг тинч, бахтли келажаги учун» деб аталган жаҳон конференцияси қатнашчилари учун берилган якунловчи концертда Ўзбекистон болалари ижодининг вакили бўлди.

Ҳозир болалар боғчасининг ижодий коллективи янги программа тайёрлашга киришди. Бу программа «Бахтли болалик қўшиғи» деб аталади. У В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган.

(ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР
Фанлар академиясининг
ЎЗБЕКИСТОН «КИБЕРНЕТИКА»
ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ
БИРЛАШМАСИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лабораторияларнинг кичик илмий ходимлари: ҳисоблаш комплектлари, катта системалар, электрон ҳисоблаш машинасининг элементлари ва узеллари; оқим ва тармоқлар, информацион ҳисоблаш системалари, оператив системалар, қурилишни бошқариш ва оптимал лойиҳалаштириш, социал-иқтисодий системаларни бошқариш.

КОНКУРС МУДДАТИ — 25 ЯНВАРГАЧА

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700125, Тошкент шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 34-уй.

●

Ўзбекистон ССР
Фанлар академиясининг
ЯДРО ФИЗИКАСИ
ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория мудирлари: зарядланган бўлакчаларнинг активацион анализи, руда ва технологик маҳсулотларнинг активацион анализи, техникага ядро методларини қўллаш (физика-математика фанлари доктори ва кандидатлари).

КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Улуғбек посёлкаси.

●

Н. А. СЕМАШКО НОМЛИ
ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ
КУРОРТОЛОГИЯ ВА
ФИЗИОТЕРАПИЯ ИЛМИЙ-
ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
КЛИНИК
ОРДИНАТУРАГА
курортология ва физиотерапия-педиатрия бўйича
КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсда қатнашишни истаганлар конкурс шартларига мувофиқ қуйидаги ҳужжатларни институт дирекциясига топширадилар: ариза, автобиография, кадрлар ҳисоби бўйича варақа, характеристика, дипломдан нусха, соғлиги тўғрисидаги справка, 2 дона фотосурат.

КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Е-84, Хуршид кўчаси, 4-уй.

●

Ўзбекистон ССР Соғлиқни
сақлаш министрлигининг
ТОШКЕНТ
ФАРМАЦЕВТИКА
ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: фармация иқтисоди ва уни ташкил этиш, ботаника (фан доктори ёки кандидатлари);

кафедра доцентлари: марксизм-ленинизм (маркcча-ленинча фалсафа), илмий коммунизм, ноорганик химия;

кафедра катта ўқитувчилари: физика-математика, дорилар формаси технологияси, тиллар (инглиз тили);

кафедра ассистентлари ва ўқитувчилари: анатомия ва физиология, ботаника, дорилар формаси технологияси, фармакогнозия, фармацевтик химия (2 ўрин), фармация иқтисоди ва уни ташкил этиш (3), фармакология (2), тиллар (рус тили, инглиз тили), жисмоний тарбия (4—енгил атлетика, қўл тўпи, бокс, кураш, баскетбол), марксизм-ленинизм (маркcча-ленинча фалсафа);

кичик илмий ходимлар: проблем лаборатория (2), илмий ахборот бўлими.

КОНКУРС МУДДАТИ — 7 ФЕВРАЛГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри-15, Кафанов кўчаси, 35-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/I да **Этик кийган мушук** (12.00), **Дон Кихот** (19.00), 10/I да **Оққуш кўли** (12.00), **Маърифат қурбонлари** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 9/I да **Истеҳком** (11.00, 15.00), 10/I да **Келинлар қўзғолони** (11.00), **Томоша давом этади** (15.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/I да **Ҳижрон**, 10/I да **Кулги кечаси.**

●

Ўзбекистон ССР Олий ва
ўрта махсус таълим
министрлиги
ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ
ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАРИ
ИНСТИТУТИ
профессор ва ўқитувчилар составидаги
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра профессорлари: умумий теплотехника, гидравлика ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш;

кафедра катта ўқитувчилари: машина деталлари, механизм ва машиналар назарияси (машина деталлари курси бўйича, техника фанлари кандидати), автомобилда юк ташиш ва ҳаракат хавфсизлиги асослари (фан кандидати), автотрактор двигателлари (техника фанлари кандидати), рус тили, автоэксплуатация материаллари ва меҳнат муҳофазаси (меҳнат муҳофазаси курси бўйича);

кафедра ассистентлари: амалий математика, кўприклар ва тоннеллар, жисмоний тарбия ва спорт, рус тили, йўлларни эксплуатация қилиш ва қурилиш технологияси, илмий коммунизм асослари (совет ҳуқуқи курси бўйича).

КОНКУРС МУДДАТИ — 7 ФЕВРАЛГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, К. Маркс кўчаси, 32-уй, кадрлар бўлими.

●

«Ирмонтажстрой» трестига қарашли 61-ихтисослаштирилган кўчма механизация колоннасига буюртмачилар билан ҳисоб-китоб қилиш учун берилган 233988 дан 234000 гача бўлган номердаги йўқолган
ЛИМИТЛИ ЧЕК
ДАФТАРЧАСИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети ректорати ва математика факультетининг коллективи шу факультет деканининг ўринбосари, математик анализ кафедрасининг доценти М. Зоировга акаси

**Назир
ЗОИРОВнинг**

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти коллективи нашриёт редактори Ш. Раҳмоновга отаси

**Раҳмонберди
КАРИМОВнинг**

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси ва СССР адабиёт фондининг Ўзбекистон бўлими СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси М. Қўшмоқовга онаси

**Адолат
ШЕРҚУЛОВАнинг**

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильм. 10.20 — Очиқ китоб. Бадиий фильм 1-серия. 11.35 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. Кўрсатув тугагач янгиликлар. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Мордва АССРнинг 50 йиллиги. 15.50 — Поэзия. 16.30 — Фильм-концерт. 17.05 — Горнчилар, қаердасиз! 17.35 — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига. 18.15 — Медеодаги учрашувлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ҳужжатли фильмлар. 20.55 — Очиқ китоб. Бадиий фильм 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Музыкальная жизнь. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Ҳужжатли фильмлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Қорбобо совғини учун. 12.30 — Йўлбарс. Бадиий фильм. 13.45 — Цивиль лақабли кучукчанинг саргузаштлари. Бадиий фильм, 5-6 сериялар. 14.30 — Ўзбекистон телевизион журналининг 21-сони. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Қизиқарли учрашувлар. 19.05 — Илғор тажриба мактаби. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳам кулдиради, ҳам куйдиради. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Операнинг ёш солистлари. 21.30 — Время. 22.05 — О. Ёқубов. Улуғбек хазинаси. 3-қисм. 23.00 — Бир умр Волгада.

II

18.40 — Эстетика асослари. Архитектура. 19.20 — Реклама. 19.30 — Пойтахт области комсомоллари рапорт бермоқдалар. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 21.20 — СССР халқларининг куйлари.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Шу куннинг қўшиқлари. 9.30 — Музикали драмалардан парчалар. 12.10 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Райком секретари. Радиоочерк. 13.30 — Опереттлардан куйлар. 14.00 — Деҳқонларнинг қишки ташвишлари. 18.15 — Узбекистан спортивный. 18.50 — Севги қўшиқлари. 19.20 — Саломатлик — туман бойлик. 19.45 — Ж. Сайдалиев чалади. 20.20 — Концерт. 21.00 — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги олдидан. 21.10 — Адабий ўқишлар. 21.30 — Концерт. 22.28 — Ўзбек классик қўшиқлари. 23.20 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Редакция адреси: 700000, Тошкент–П, Ленин кўчаси, 41.
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-08-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, совет транспорти ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20 [illegible]